

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Katoč. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petlitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemaj do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Občni zbor S. K. S. Z.

S. K. S. Z., te začetne črke za Slovansko krščansko socialno zvezo so znane danes v vsaki kmečki in delavski hiši, v kateri je le količkaj smisla za izobrazbo in za gospodarsko delo. Te črke zaznamujejo največjo nepolitično organizacijo na Spodnjem Štajerskem, pod koje okriljem stoji 120 bralnih društev, okoli 30 mladeniških odsekov, ki imajo med seboj zopet svoje središče v Zvezi slovenskih mladeničev, in okoli 10 telovadnih odsekov, ki so si osnovali svoje središče v Orlu. Nobena druga stranka se ne more ponasati s tako velikim številom nepolitičnih izobraževalnih organizacij, nobena s tako obsežnim delom na izobraževalnem polju.

Vedno več časnikov se razširja med našim ljudstvom, vsaka slovenska knjiga najde pot med naše ljudstvo, poučna predavanja se vrstijo nedeljo za nedeljo, splošna omika se krepko dviga med slovenskim narodom. Naročnja zavest raste, zanimanje za gospodarski razvoj je vedno večje, in krščanski duh v vsem javnem delovanju ima vedno krepkejši vpliv. Ko izstopi mladina iz šole, sprejme jo naša organizacija v svoje mladeniške in telovadne odseke, jih pripravlja za resno delo, nadaljuje izobrazbo, ki se jim je začela dajati v ljudski šoli, utrja se jim dobrega duha, ki so ga sprejeli že doma pri materi in očetu.

Tudi liberalna stranka je ustanovila svojo nepolitično organizacijo. Toda za njih izobraževalna društva ve samo tajnik osrednje zveze, in njihovo najnovejše delovanje med mladino stoji v znamenju odločnega nasprotstva proti krščanskemu svetovnemu naziranjju. Krščanstvo jim je strup iz Judeje, in s tem je povedano za naše vedno verno slovensko ljudstvo dovolj. Liberalna stranka je tudi na nepolitičnem polju pokazala svojo organizatorično nezmožnost in tudi tja zanesla duhi, ki je nasproten slovenskemu narodu. Celo drugačno je delovanje S. K. S. Z.

Naša S. K. S. Z. ima v nedeljo, dne 19. dec. svoj občni zbor v Šmarju pri Jelšah. Tam bo položila svojim članom račun o svojem zadnjeletnem delovanju ter si zahtevala pot za prihodnje leto. Z lahko vestjo bo položila račune, kajti njeno delo je bilo vestno in za naš narod blagoslovno. Da pa se najdejo zopet nova pota za bodoče delovanje, v to vabimo vse prijatelje krščansko-socialnega gibanja na občni zbor. Skupno si ustvarimo načrt in potem zopet skupno na delo!

PODLISTEK.

Kako je Čelustnik zobe pipal.

Dandanes živimo v času strojev. Za vsako reč so že iznašli stroj. Tako imamo stroje za šivanje, stroje za mladenje, stroje za tiskanje, stroje za spanje itd. V Berlinu je menda iznašel nekdo stroj za klobase, kjer gonijo zgoraj živo živino v stroj, spodaj pa že povojene klobase letijo iz njega. V Ameriki so pa napredovali še bolj. Pravijo namreč, da imajo tam stroj, kjer zgoraj mečejo zrelo grozdje v stroj, spodaj pa že krečmar meče pijance iz sobe.

Čisto poseben stroj pa je iznašel Čelustnik iz Borovca. Izumil je namreč stroj za pipanje bolnih zobov.

Čelustnik je bil namreč hlapec pri kmetu Nemašču v Borovcih. Bil je dolg kakor rajca, pri tem pa prebrisane glave in močen kakor medved. Poleg svojih opravkov kot hlapec je opravljal še marsikaj drugega. Znal je briti in striči bolje kakor brivec kitajskega cesarja; pred vsem pa je bil znan daleč okrog kot zobozdravnik, ki je znal spretno pipati zobe. Hitro in krepko je pipal vsakemu zobe, bolne in zdrave, čvrste in črvice. Za vsak izpipan zob je računal en groš. Čelustnik je delal izučeni zobozdravnikom veliko škodo, kajti kmečki ljudje so vrli le k njemu, kadar so jih boleli zobje. Čelustnik je bil pač poceni, vedel pa je tudi izdreti koj na prvi mah tudi najbolj trdovratne zobe, če bi jim bile korenine segale tudi doli do pete. Ni ga pač bilo zoba, ki bi se mogel ustavljati našemu Čelustniku.

Državni zbor.

Poslanci Slovenske kmečke zveze vlagajo dan za dnevom nove peticije proti nameravanemu novemu davku na vino. Občine, društva in zadruga so večnoma storile svojo dolžnost.

V poslanski zbornici se je zadnji teden vršilo prvo čitanje začasnega proračuna. V imenu Slovanske Jedinote je govoril predsednik Slovenskega kluba dr. Šusteršič ter povedal, da Slovani sedanji vladi ne bodo dovolili nobenega vinarja davka za prihodnje leto. Vlada je Slovanom nasprotna, in zaradi tega ne more od njih zahtevati ljubezni. O prvem čitanju proračuna se ne glasuje, ampak se kratkoma odkaže proračunskemu odseku. V odseku se je začela razprava v torek, dne 14. decembra.

V zbornici pa so med tem začeli Rusini z obstrukcijo. Pritožujejo se, da jim Poljaki v Galiciji niso pravični. Vlada in poljski klub sta začela z njimi pogajanja.

Med tem je vložila vlada predlog, da se ji dovoli pooblastilni zakon za sklepanje trgovinskih pogodb s tujimi državami. Vršilo se bo najprej prvo čitanje, o katerem tudi ne bo glasovanja. Kmečki poslanci se branijo z vsemi štirimi proti pooblastilnemu zakonu.

Sploh so v državnem zboru razmere skrajno napete. Slovanske stranke so nezadovoljne, kmečki poslanci so nezadovoljni, nemški poslanci pa so za vsako pravično razvozljanje razmer nesprejemljivi, in vlada noče ničesar storiti, kar bi pomirilo slovenske in kmečke poslance.

Mnogi dvomijo, da bi sedanji državni zbor še dolgo skupaj ostal. Pripravljeni moramo biti na vse, tudi na nove volitve!

Politični ogled.

— **Položaj.** Vlada in Nemci nočejo privoliti v to, da bi se dala Slovanom polovica ministrov, vsled tega je gotovo, da ne bo še tako kmalu prišlo do jasnih razmer. K temu je še pristopila nova težava. Vlada hoče imeti pooblastilni zakon, da bi lahko z njim sklenila trgovinske pogodbe z drugimi državami. Kmečki poslanci, med njimi tudi naši kmečki poslanci, pa nočejo iti vladi na ta lim, ker potem lahko spusti v našo državo tuje živine, kolikor hoče. Zato se pa ne ve, kakšna bo usoda državnega zbora. Vlada

bo menda državni zbor zaključila ter poslala poslanca, ki nočejo izdati svojih volilcev, domov na počitnice. Kmečko ljudstvo jih bo sprejelo z veseljem, ker vidi, da odločno zastopajo njegove koristi.

— **Za kmeta.** V državnem zboru se je osnoval draginjski odsek, ki naj bi preiskoval, kdo je kriv draginje in kako se ji odpomoči. Socialdemokrati in mestni poslanci pravijo, da je draginje krivo kmečko ljudstvo in njih politika. Ker je dobil Plojev klub pravico, da imenuje za ta odsek predsednika, zato bi bilo pričakovati, da se bo vsaj Ploj, kot zastopnik kmečkega volilnega okraja dal voliti za predsednika. Toda ne! Zastopnik ljubljanskega mesta, Hribar, bo ba je predsednik draginjskega odseka, ki gotovo ne bo šel na roko kmečkim zastopnikom, ampak svojim tovarišem in socialdemokratom. Če zasledujemo našega uskoka korak za korakom, vidimo vedno jasneje, kako prav so imeli volilci, da so ga vrgli pri zadnjih deželnozbornih volitvah.

— **Deželni zbori** bodo sklicani na kratko zasedanje v času med božičem in novim letom. Predložen jim bo začasni proračun. Šele po novem letu bodo razpravljali o rednem proračunu. Štajerska dežela, koje vladajo Nemci, ima veliko dolgov. Gotovo bodo hoteli Nemci novih davkov, da plačajo dolgove. Ker so nasprotniki kmetov, skušali bodo njim naložiti nova bremena. Toda prepričani smo, da se jim bodo naši poslanci postavili po robu.

— **Ogrska** še vedno nima novega ministrstva. Ta teden je sklican ogrski državni zbor, da dovoli začasni proračun, toda slišati je, da vladi nasprotni poslanci (opozicija) ne bo pripustila razpravljati, ampak začela obstrukcijo. Tostran in onstran torej ne bo za nekoliko časa ustavnega življenja. Zato ni čudo, da se marsikje govori, da se bo ta trenotek uporabil za ustvaritev Velike Avstrije, ki bi imela le en državni zbor in tri pokrajinske, na Dunaju, v Budapešti in Zagrebu. Jugoslovanske dežele bi se združile potem v eno upravno celoto Velike Avstrije. Saj tudi Bosna in Hercegovina še vedno ne dobita svoje ustave, kakor da bi se res čakalo na ustvaritev Velike Avstrije z enim skupnim državnim zborom in tremi upravnimi celotami (trializem).

Mala politična naznanila.

Dne 10. decembra: V Belgradu so se vršile velike demonstracije zaradi smrtnih obsodb v črnogorskem zarotniškem procesu. — Proti angleški go-

ranje zobov, da si ohrani vsaj še nekaj zaupanja. Njegova brihtna glavica ga v tem najvažnejšem trenutku ni pustila na cedilu. Kmalu je iznašel novi stroj za izdiranje zobov. To je pa prišlo tako-le:

Nekega dne pride kmet Zlodnik k Čelustniku. Lice mu je debelo, kakor da bi bil požrl kanonsko kroglo. Zlodnik je bil jako občutljiv, poleg tega pa bogat in premožen. Pameten ravno ni bil posebno, in smodnik bi bil varen pred njim. Če bi ga ne bili poprej že iznašli, Zlodnik bi ga gotovo ne bil. S klavernim glasom toži Čelustniku, da ga muči vražji zob noč in dan na najhujše načine. Bil je še edini kotnik na desni strani v spodnji čelusti. Zlodnik pravi, da ta zob še pač potrebuje, ker drugače ne more več grizti, zato naj mu da Čelustnik kako zdravilo, da tega presnetega hudobneža v spodnji čelusti pomiri. Naš Čelustnik pogleda, Zlodniku v usta, potem pa pravi:

„Za ta zob je le še eno zdravilo, in to so klešče! Ta šment je črviv čisto do korenin. Če ga ne daste odstraniti, znate še na pljučih in jetrah zboleti.“

„Ne, tega pa ne; izdreti ga pa ne dam za živ svet ne.“ zatrjuje Zlodnik.

„Zakaj ne?“

„Tega ne prenesem, ne vzdržim.“

„Saj to ne boli nič, ravno nasprotno — to človeku dobro dene, kakor če se počohaš, kečar te koža srbi.“

„To že vem, pa vkljub temu ga ne dam izdreti.“

„Kaj, Vi se bojite, Zlodnik?“

„Že menda“, odvrne bolnik.

„Glej ga, tu ga imaš, tega falota! — Kaj ne, da te ni nič bolelo, čisto nič. Zdaj pač si moraš vrisati od samega veselja!“

Dokler so bili bolniki pri Čelustniku, so mu vsi pritrjevali, da ni nič bolelo. Doma pa so bili vendar le drugega mnenja. Pravili so: „Bolelo je že sapermentsko hučo, res pa je tudi, da je zob kar frčal iz čelusti, kakor bi ga izstrelil. Čelustnik ima pač le dobre klešče, zato mu gre pipanje tako od rok.“

Od rok mu je cela reč res šla, pa klešče ravno niso bile nič posebnega. — Večkrat so se Čelustnikove klešče tudi zmotile in izrgale so poleg bolnega zoba marsikaterikat tudi čisto zdravega. Pa Čelustnik je vedel ljudi pomiriti. Rekel je: „Glej ga, glej! Zdaj sem ti pa izdrl kar dva. Še bolje za tebe; ti ne bo treba drugokrat sem hoditi. Plačal boš pa samo za enega.“

Ker je Čelustnik izdrl večkrat poleg bolnih zobov tudi zdrave, so ljudje izgubili sčasoma zaupanje v njegove znamenite klešče. Zato je bil naš zobozdravnik prisiljen, misliti na drugo, boljše orodje za izdi-

sposki zbornici se bje zdej boj po shodih. Sedanji angleški ministri se ga živahno udeležujejo. — Proračun ameriških Zjedinjenih držav izkazuje, kakor avstrijski, 34milijonski primanjkljaj, v katerega pa še niso všteti izdatki za panamanski prekop in za javen dolg.

Dne 11. decembra: Iz Belgrada se poroča, da je izdelalo vojno ministrstvo načrt za preosno srbske vojske. Sedanja, iz petih divizij obstoječa vojska se pomnoži za tri divizije, in bo na ta način imela srbska armada osem divizij. — V Turčiji se je ustanovila nova stranka, ki šteje 32 članov. Naziva se „zmerno liberalna“. — V četrtek se snide ogrska zbornica. Bivši njen predsednik Justh grozi z obstrukcijo.

Dne 12. decembra: Istrski deželni zbor bo sklican najbrže še pred Božičem, da reši več postavljenih finančnih zadev. — Cesar bo imenoval 15 novih gosposkozborničnih članov, med njimi tudi štajerskega pisatelja Roseggerja. — V Italiji se je na novo ustanovilo železniško in trgovinsko ministrstvo.

Dne 13. decembra: Srbski vojni minister Marinovič odstopi, ker noče opustiti svojih kreditnih zahtev za armado. — Turški veliki vezir je naznanil odstop vlade. — Kitajska prepusti Port Artur in Daljni definitivno Japonski. — V baudanskem ozemlju v Afriki so se domačini uprli Francozom.

Razne novice.

* **Iz davčne službe.** Davčni oskrbnik g. Dolinšek v Mariboru je prestavljen v Feldbach.

* **Grof Jan Harrach umrl.** Na Dunaju je v nedeljo, dne 12. t. m. umrl grof Jan Harrach, član gosposke zbornice, v 82. letu starosti. Grof Harrach je bil velik pospeševatelj slovanskega gibanja v Avstriji in tudi nam Slovincem zelo naklonjen. Lahka mu zemljica!

* **100letnica Stanka Vraza.** Dne 30. junija 1910 se bo obhajal 100letni spomin odličnega ilirskega pisatelja in pesnika, Stanka Vraza. V dostojno proslavo tega jubileja se je osnoval pripravljalni odbor, ki bo takoj po novem letu začel delovati.

* **V Mariboru** se je ustanovila osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje, katera ima namen: 1. Skrbeti za vnovčenje živine svojih udov, 2. delati za vpeljavo novih, ali zboljšanje že obstoječih sejmov, 3. zvišati izvoz živine, 4. skrbeti za zavarovanje živine svojih članov, 5. preskrbeti za mesom večje kraje in industrijska središča, 6. pospeševati živinorejo, 7. skrbeti za zboljšanje travnikov in pašnikov, 8. preskrbovati svojim članom krmila, 9. ustanavljati krajevne zadruge za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje. — Zadruga je ustanovljena za celo Sp. Štajersko, načelnik iste je g. Franc Pišek, državni in deželni poslanec v Hotinjavasi; v načelstvu pa so nadalje sledeči (gg.): Mihael Brenčič, veleposestnik v Spuhlji, Anton Lobnik, veleposestnik v Orehovivasi, Jožef Lorber, župan v Sv. Petru pri Mariboru, Gabrijel Majcen, posestnik in profesor v Karčovinah, Jožef Gselman, posestnik, Hoče, Jožef Kolman, posestnik v Slivnici. V nadzorstvu pa so najuglednejši posestniki in kmečki prijatelji iz celega Sp. Štajerskega. O namenu in delovanju zadruge bomo v kratkem obširno poročali.

Železnica Rogatec-Brežice-Rudolfovo. Prošnja ožjega odbora za predkoncesijo še ni rešena. Mnenja strokovnjakov o že gotovem generalnem načrtu inž. Daubachyja niso ugodna; zato bo moral odbor v prihodnji seji sklepati o tem, kako dobiti sredstva za nov načrt. Seja bi se že sklicala, a med tem časom se je položaj nekoliko spremenil. Gospod deželni glavar kranjski je namreč stopil na čelo sekcije, kateri se pridružijo nekateri slovenski poslanci in uplivni interesenti, in ki mari na to, meročajne činitelje prepričati o veliki narodno-gospodar-

ski in strateški važnosti tretje železniške zveze središča države s Primorjem, ki naj bi šla ob ogrsko-hrvaški meji do Save, potem pa presekala celo Dolenjsko in se pri Herpeljah združila s primorskim omrežjem državnih železnic. Nova zveza bi bila povsem neodvisna od južne železnice. Zidati bi se morala kot glavna železnica 2. vrste in vsled njene celokupnega državnega pomena na državne stroške. Vojni minister je prav vnet za ta načrt. Da se vzbudi zanimanje širše javnosti za ta načrt, bo gospod deželni glavar kranjski v kratkem v Ljubljano sklical velik sestanek interesentov, priprave so že v teku. Kako očitno sklicanje seje novega železniškega odbora za železnico Rogatec-Rudolfovo pred tem shodom v Ljubljani ni na mestu.

* **Narodna stranka,** pravzaprav liberalna stranka, je imela dne 8. decembra občni zbor v Celju. Zbor je izpadel skrajno žalostno. Malo število udeležencev in nobenega navdušenja. Tudi udrihanje po Kmečki zvezi in duhovnikih ni moglo oživeti potrtega razpoloženja. Umirajoči se ne navdušujejo več!

* **Vinski davek.** Naša Kmečka zveza je upeljala mogočno agitacijo proti novemu davku. Shod za shodom se je vršil, in na državno zbornico, na poljedelsko ministrstvo ter finančno in ministvo se je poslalo izredno veliko število ugovorov proti nameravanemu novemu davku. Liberalna stranka je pač tudi obetala, da bo preskrbela tiskane peticije za agitacijo, a do danes nismo še videli nobene. Njili kasa bo menda tako prazna, da niti danih obljub v tako važnih zadevah ne more več izpolnjevati. Tudi Plojeva stranka je naznanjala hud odpor. Toda do danes še nismo slišali, da bi njen načelnik Ploj, ki je tudi v predsedstvu splošnega vinogradniškega društva za Avstrijo, v tej lastnosti kaj storil, čeprav ga je društvo v to naprosilo. Kadar je ljudstvo potrebno podpore, takrat ga ti prijatelji gotovo puste na cedilu.

* **Molčijo.** Na shodu v Mestinju je dr. Karlovšek kot govornik liberalne stranke naznanil, da bi liberalci pač bili za splošni vinski davek, kakor hitro bi imelo vino nekoliko višjo ceno. Iz tega se razvidi vsa velika ljubezen liberalnih kolovodij do kmečkega ljudstva. Če imajo kmečki pridelniki nekoliko boljše cene, pa jim privoščijo davke. Vkljub temu pa so liberalni listi tako nesramni, da molčijo o svojem protikmečkem stališču in še Kmečko zvezo zaradi njene krepke agitacije proti davku osumljajo in ji podtikajo neodkritosrčne namene. Kako malo smisla je med liberalci za gospodarske želje našega ljudstva, dokazuje tudi dejstvo, da so ponekod trgali naše lepake za shode. Hoteli so zabraniti, da bi se ljudstvo ne udeleževalo v velikem številu naših shodov, na katerih se je govorilo in sklepalo proti nameravanemu davku. Tako kažejo ob vsaki priliki, da so mlačni, kadar se gre za ljudske koristi, a kadar se gre za njih glavne pristaše, za plače liberalnega učiteljstva, takrat so vsi pokoncu in v ognju.

* **Liberalce** je sram. Z umetno gonjo so hoteli slovenski liberalci vzeti ugled ljubljanskemu knezoškofu. Hinavsko so se pohujševali nad knezoškofom, blatili ga v svojih listih in shodih, obenem pa sami izdali slaboglasno zeleno brošuro ter jo širili med mladino in jo v tisočih izvodih prodali med Hrvate. Slovensko ljudstvo jim je dalo pošten odgovor. Mnogoštevilni shodi so pokazali, da verno slovensko ljudstvo neomajano zaupa svojemu višjemu duhovnemu pastirju in ogorčeno protestira proti liberalni lopovščini. Liberalci s svojo zeleno brošuro niso dosegli drugega kakor nekaj juževskih grošev in se razkrinkali sami. Dr. Tavčar pere stranko, češ, da je bilo to delo posameznih, ne pa liberalne stranke. Isti Tavčar, ki je preje prišel na shodih gonjo zoper škofa, uvideva blamažo in je izjavil na shodu v Ljubljani, da o škofovi brošuri ne bo več govoril. Za nas je pač malo pomembno, ali bo dr. Tavčar govoril o škofu ali

ne; pač pa je nekaj drugega, kako bo ljudstvo govorilo — in to ne boče molčalo, dokler sleherni ne spozna liberalne hinavščine.

* **Kako dela z nami vlada.** Od dne do dne je bolj jasno, da sedanja vlada zasleduje izrečno germanske cilje. Dogodki na Koroškem so dovolj jasen dokaz, da stoji vse uradništvo v službi germanizacije, prav kričeč pa je slučaj, da se je ustavila disciplinarna preiskava zoper uradnika, ki je vodil razbojniški napad nemško-nacionalne tolpe zoper društveni dom v Brnci. Zdej pa izvemo, da se namerava v Gradcu ustanoviti „Deutsche Heimstättenbank“, ki je pravkar izdala oklic na Nemce v rajhu, v katerem pojasnjuje svoje namene, ki obstajajo v izrečni germanizaciji zlasti v Spodnjem Štajerju. V oklicu je rečeno, da treba delo „Südmarke“ po posebni banki izpopolniti, in sicer se je treba pečati izključno z naseljevanjem Nemcev iz južne Nemčije na slovensko-nemško mejo v avstrijskih alpskih deželah. Naseljevali se bo same protestante, ker ti ostanejo vedno „reichsdeutsch“. Na Nemško se je zdej odpeljal pastor Albani iz Lipnice, da pridobi vse odotne kroge za ustanovo. Denar za to „Heimstättenbank“ bodo dajale: „Allgemeine deutsche Kreditanstalt“, „Bayerische Handelsbank“, „Bankhaus Stahl et Federer in Stuttgart“, „Wurzener Bank“ — vse banke iz Rajha! — Tako se snujejo pod sedanjo vlado v Avstriji očito veleizdajalska in protestantovska podjetja z izrečnim namenom, izpodriniti svojemu Bogu in cesarju zvesto slovensko ljudstvo iz dedne zemlje! Mi prav odkrito rečemo, da rešitve ne vidimo v prav nobeni drugi stvari, kakor v skrajnem narodnem radikalizmu, in vsaki pravi kristjan, ki vidi, kako je germanizacija obenem protiverska, mora brezobzirno postaviti narodne ideale z verskimi vred na prvo mesto, kajti zadnji čas je, da pokažemo, da kdor je proti nam, ne sme na nas v nobenem oziru več računati! Iz Berolina gre in preko Dunaja čoli do nas piha in nam hoče vzeti vero, jezik in zemljo, ampak tiste napačne obzirnosti Slovencev je danes za vselej konec, to si naj zapomni vlada in vsi, ki so v njeni službi! Sedanji rod ne bo več, kjer ni treba, krivil hrbta!

* **Za pravice slovensčine** v šolah so v tržaškem občinskem svetu slovenski poslanci energično nastopili. Radikalni narodni duh se na Tržaškem vedno bolj učvrstuje, kar mora vsakega Slovencega, naj bo tega ali onega strankarskega prepričanja, le veseliti. Le na ta način si moremo Slovenci zasigurati bodočnost, če pravice svojega jezika, svoje kulture in svojih tradicij odločno varujemo na vseh poljih brez izjeme in proti vsakomur.

* **Ljudsko štetje** in slovenska krajevna imena. Bliža se zopet čas ljudskega štetja, za katero so se pričele pripravave. Okrajna glavarstva so dobila nalog, naj skupno z županstvi sestavijo pravilni krajevni imenik. Pri zadnji ljudski štetvi leta 1900 se je vrnila v ta imenik cela vrsta za slovenski jezik naravnost sramotljivih napak, in vsega tega je kriva malomarnost. Dolžnost vseh slovenskih županov je, da ne zanemarijo tega velepomembnega dela. Obrnejo naj se v dvomljivih slučajih do župnih uradov ali šolskih vodstev za informacije. Le na ta način bo omogočeno, da dobimo zanaprej res pravilna slovenska imena vasi, trgov in mest.

* **H katoličanstvu** je prestopil zgodovinar protestant dr. v. Ruville, profesor na vseučilišču v Halle na Nemškem. V nekoliko dneh izide njegova knjiga „Zurück zur heiligen Kirche“ (nazaj k sv. cerkvi), v kateri bo opisal, kako je spoznal resničnost katoličanstva. Gnjlje veje odpadajo, zato pa poganjajo nove, zdrave mladike.

* **Brezplačno** iz Amerike nazaj. Osrednje društvo sv. Rafaela na Dunaju, ki se peča z varstvom katoliških izseljencev, razglasa: Oni Avstrijci, ki so v Ameriki v veliki revščini in brez vsakega zaslužka, naj se predstavijo avstrijskemu konzulatu v do-

Čelustnik nekoliko premišluje, potem se nasmehne in pravi:

„Ali ste že kaj slišali o mojem novem stroju za izdiranje zobov?“

„Kaj, stroj za izdiranje zobov?“ se smeji Zlodnik.

„Le nič se ne smejite, Zlodnik,“ opominja Čelustnik resno, „to je stroj, kakor ga ni blizu; me pa tudi stane suhih 50 goldinarjev. V eni sekundi je zob zunaj; še toliko ne boste čutili, kakor če Vas bolha vgrizne. Mislili boste, da je zob še v čelusti, pa če se bodele potipali, ga ni več. Pri tem stroju pade zob sam od sebe iz čelusti. Ljudem je izdiranje s strojem navadno predrago, kajti po 20 krajcarjev ga ne morem izdreti.“

„Goldinar ti plačam, če nič ne boli!“

„Če le samo čutite, da je zob zunaj, ne stane krajcarja,“ reče Čelustnik.

„Kaj pa, odlomil zoba ja ne boš?“ vpraša boječe Zlodnik.

„Se dotaknil se ga ne bom — to napravi stroj vse sam,“ zatrjuje naš zobozdravnik.

„Kje pa imate stroj?“

„Zunaj na škednju. — Le pojdita z menoj.“

Zlodnik je zadovoljen. Najprej vzame nekaj iz sobe seboj, potem pokliče kravjega pastirja in mu šepče nekaj na uho. Nato gredo vsi trije v spodnji škednji. „Stroj“, pravi Čelustnik, je v zgornjem šked-

nju. Čisto k stroju se ne sme iti, ker je nevarno, pač pa se mora zob zvezati s strojem.“

Nato gre Čelustnik sam na gornji škedenj, ro-poče tam nekoliko, in zasuhe parkrat neki klopotec. Potem spusti iz gornjega v spodnji škedenj tenko vrvi in pride kmalu tudi sam dol. Na vrvi priveže črevno struno, porine Zlodnika ob rob škednja, odkoder se je videlo v parno, ki je bila napolnjena s slamo. Nato hoče struno zadržati na bolni Zlodnikov zob. Zlodnik se brani na vse kriplje in Čelustnik mora porabiti vso svojo zgornost, da pregovori občutljivega kmeta. „Zob mora biti v zvezi s strojem,“ pravi premeteno, „in pipanje se zdej še tako ne začne.“ Končno se da kmet pregovoriti in privoli, da se priveže struna na zob.

Čelustnik gre nato zopet na gornji škedenj in začne ropotati s klopotcem. Čez nekaj časa vpraša Zlodnika, če ima zob še v čelusti, ita seže v usta in potrli, da ima še zob. Čelustnik zdej še bolj divje goni klopotec. Med tem se priplazi kravji pastir počasi od zadej k Zlodniku ter ga močno sune. Zlodnik zleti iz škednja in pače med groznim krikom na slamo v parni. — Bolni zob pa je veselo bingljal na vrvi semintje.

„Ali je zob že zunaj?“ vpraša Čelustnik zgoraj.

„Mislim, da je,“ vzdihuje Zlodnik.

„Ali si pri tem kaj videl?“

„O, seveda sem videl!“

„Kaj pa?“ zbada Čelustnik dalje.

„Vse polno zvezd na nebu,“ odgovori Zlodnik.

„Ali je kaj bolelo?“

„Ne vem, ali je ali ne,“ odvrne Zlodnik.

„Kaj? Nič ni bolelo, čisto nič,“ se smeji Čelustnik.

Zlodnik se nato izkobaca počasi iz parne, ter se tudi sam smeji, dasiravno ne posebno rad.

Vesel je bil sicer, da se je iznebil sitnega zoba, vendar ga je pa cela reč le malo jezila. Vkljub temu je plačal Čelustniku dve kroni in pastirju eno, pa samo pod tem pogojem, da nobeden nikjer ne zine besedice o tem, kako je Čelustnik njemu izdiral zob.

Čelustnik in pastir mu to obljubita in tudi držiata besedo. Zašlibog je Zlodnik sam pozneje povedal vso reč.

Ker se je stroj prvokrat tako izborno obnesel, ga je rabil Čelustnik pozneje še enkrat. Drugokrat ga je poskusil na desetletnem županovem sinu. Pa ker je bila na škednju tema, se je zgodila našemu zobopipu nesreča. Z bolnim zobom je zvezal namreč skupaj tudi zdravega. Ko pastir nato sune fanta iz škednja v parno, zob noče iz čelusti, in fant se ziblje po zraku semintje, kakor jabolko na niti ter kriči, kar le more. Čelustnik odreže vrvi, deček pa zbeži jokaje k očetu. Oče naznani Čelustnika sodniji, in Čelustnik dobi štiri tedne časa, da natančno premišluje o svojem izbornem stroju za pipanje zobov, ter ga, ako bi se mu zdelo primerno, izpopolni.

tičnem kraju. Tam naj izkažejo svojo popolno ubožnost, in dotični konzul bo preskrbel, da se prepeljejo brezplačno na stroške avstrijskega notranjega ministrstva zopet nazaj v domovino. — Če ima kdo tako uboge sorodnike v Ameriki, ki so brez vsakega dela in bi se vrnili radi nazaj v domovino, naj jim sporoči to ugodnost.

* **Vinogradnike** opozarjamo, da je štajerski deželni odbor že dne 18. novembra vse svoje trte razprodal. Kdor še rabi trte, naj pazno prebere naše inserate.

* **„Slovenski klub“** v državnem zboru. O govoru predsednika „Slovenskega kluba“ dr. Susteršiča pišejo vsi večji inozemski listi, nemški avstrijski in slovanski listi ga pa stavljajo na prvo mesto in poročajo o njem tako obširno, kakor dozda še o nobenem. Vsi naglašajo njega odločilno pomembnost. Čujmo, kaj pišejo „Lidove Noviny“: „V teku opozicijske „Slovanske Unije“ je dr. Susteršič od dne do dne bolj raste na veljavi, tako, da je danes nad vsemi. Ni se pa samo povečal njegov ugled, ampak tudi ugled „Slovenskega kluba“, zastopstva katoliških Slovencev, majhnega kluba, ki ga je preje v parlamentu komaj kdo opazil, a je postal danes prvi politični faktor v avstrijskem parlamentu. Njegov voditelj je mož izredne inteligence, politične previdnosti, skrajno vstrajen in energičen. S svojim bojem zoper bosansko banko se je dvignil v zbornici do prvega mesta, in z njim ves njegov klub, ki se po volilni reformi ni samo okrepil po številu, marveč je v parlament postavil inteligentne in patriotske može obenem.“

* **„Straža“** na Dunaju. Poslušajte, dragi rojaki, kako krasno so dunajski Slovenci obhajali v nedeljo, dne 12. t. m. Miklavžev večer. Sicer je bilo letos že malo pozno, ker so se baje prigodile Miklavžu med potom mnoge nezdode; posebno je bil zadržan, ko je šel mimo vic in pekla. Izpraševal je vse otroke do 61 let ter pridne obdaroval, poredne pa dal tulečemu parkeljnu v oblast. Čas nam je vse prehitro potekel, ker nikdo se rad ne loči od prijetne družbe rojakov. Počastila sta nas tudi gg. državna poslanca dr. Korošec in dr. Krek, kar si štejemo posebno v čast, ter se jima najtopeje zahvaljujemo. Vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ želijo dunajski Slovenci in Slovenke prav vsele božične praznike.

* **Za božič in novo leto** se pokupi navadno največ vsakovrstnih koledarjev. Skoro vsak stan ima dandanes že svoj koledar, ki ga pa ne dobiš lahko za par vinarjev, ker založnik zbog malega natisa s tako nizko ceno ne more pokriti nabavnih stroškov. Edino pri tako imenovanem ljudskem koledarju, pri naši „Družinski Pratici“, ki jo dobi vsak, dokler je še kaj zaloge, za borih 24 vin., je to mogoče, ker se tiska v mnogo tisočih izvodih. Dobite jo pri vsakem trgovcu v mestu ali na deželi, kjer pa je ni, naj se naroči naravnost pri založništvu „Družinske Pratique“ v Ljubljani. Za tako mal denar ne dobite nikjer tako vsestransko ustrežajočega koledarja.

* **Našim znamkarjem.** V zadnjem času so zopet poslali večje število starih znamk: pismonoša na Muti, g. Anton Kos, gospod Franc Hohnjec, čevljar Janez Kapun, Orel Zvonimir Zorko. Mladičiči, mladenke, nabirajte stare znamke ter jih pošiljajte S. K. S. Z. v Maribor.

* **Razglas** radi vročitve napovedi a) k osebni dohodnini, b) k rentnini za davčno leto 1910. C. kr. finančno ravnateljstvo za Štajersko določuje, da se imajo oddati napovedi k osebni dohodnini za davčno leto 1910 pri pristojnih davčnih oblastih I. stopnje (okrajnih glavarstvih), v katerih okrožju imajo davkovec redno domovališče. Do 31. januarja 1910 pooblašajo se tudi c. kr. davčni uradi, nahajajoči se v krajih, kjer ni odmerjajočih oblasti, da sprejemajo namesto davčnih oblasti I. stopnje napovedi k osebni dohodnini. Osebam, katerih davčni dohodki ne presegajo 2000 kron, dano je na voljo, oddati napovedi ali ne. Vsekakor jo morajo podati, ako jih pozove v to posebej davčno oblast ali predsednik cenilne komisije. Nasprotno pa so osebe, kojih davku podvrženi dohodki (vštevši dohodke pripadnikov gospodarstva) presegajo 2000 kron, pod kaznijo v spodaj navedeni meri vezane podati napovedi tudi brez poziva davčne oblasti. Napovedi se zamorejo vložiti pisмено, ali pa dati ustno na zapisnik pri davčni oblasti; za to se ima brezplačno uporabljati obrazec „A — Napoved o osebni dohodnini“, določen po c. kr. finančnem ministru. Ta tiskovina se dobiva brezplačno pri davčnih oblastih in davčnih uradih ob uradnih urah. Davkovec, kateri hočejo podati napoved ustno, naj storijo to kakor mogoče hitro radi poznejšega vsiljevanja strank. Prinosnikom pravilno podpisane napovedi se mora izročiti na zahtevo uradno potrjeno, ako se razvidi iz napovedi davkoplačilec. To potrjeno pa ne zavira niti presoje, zadošča li oddani obrazec bistvenim zahtevam napovedi, niti zahteve slučajnih poznejših dopolnil, niti zasledovanja davkoveca zaradi davčne prevare ali zaradi davčne zatajbe. Pismena napoved se tudi lahko pošlje frankovano po pošti. V varnost davkoveca se priporoča pošiljanje proti povratni prejemnici, ker zadene slučajna škoda pošiljalca. Tudi osebam, katere stopijo leta 1910 v davčno dolžnost v sled preselitve v ozemlje, kjer velja ta zakon, ali v sled zadobitve stalnih službenih prejemkov v davčni višini, so dolžne naznaniti to v teku 14 dni po dogodku, kateri je povzročil njih davčno dolžnost, pristojni davčni oblasti ter podati napoved, v kateri mora prijaviti davkovec dohodke, katere prejme

med ostalim letom 1910 iz stalnih ali premenljivih prejemkov, pristojnih mu ali dotekajočih mu previdoma. Osebe, katere ne podajo napovedi o dohodnini, akoravno je to njih dolžnost, pričakovati imajo preiskavo in se bodo kaznovali brez ozira na doplačanje prikrajšanega davka z dvojnimi do šesternim zneskom, za katerega se je prikratil davek ali je bil v nevarnosti prikratbe. Istotako morajo oddati vse osebe, dobivajoče prejemke iz imovinskih predmetov ali imovinskih pravic, katerih ni že zadela neposredno zemljarina, hišnina, pridobnina ali plačarina, napovedi o vseh, rentnini podvrženih dohodkih, razun onih, od katerih odbija rentnino dolžnik, ali kateri ne presegajo sami zase ali z drugimi dohodki vred vsote 1200 kron, pri davčni oblasti (na deželi pri okr. glavarstvih) pristojni za prejem napovedi o osebni dohodnini, ne da bi šele čakale na poziv davčne oblasti, in sicer ustno ali pisмено najkasneje do 31. januarja 1910. Vendar so oproščeni oddaje napovedi, kolikor jih ne pozove posebej davčna oblast, oni davkovec, kateri so: 1. plačali že v preteklem letu rentnino, 2. niso med tem spremenili domovališča in 3. katerim se niso pomnožili prejemki. Davek se odmerja v tem slučaju ravno tako, kakor bi bile napovedale imenovane osebe, da trajajo njih prejemki nadalje v odmeri, določeni v zadnjem preteklem letu. Napoved mora vsebovati ime, stan in stanovališče davkoveca, natančneje oznamenilo davčnih prejemkov, zlasti če obstoje ti prejemki v denarju ali prirodninah, stvarnih užitek ali drugačnih dajatvah in, razun pri eskomptnih obrestih, tudi ime dolžnika. Pri glavnih tirjavah je napovedati znesek glavnice in obrestni odstotek, pri letninah skupni znesek letnine in v nji obseženega glavnicega povračila. Naposled napovedati je v napovedi postavno dovoljene dobitke, ki jih zahteva davkovec. Za te napovedi je uporabljati le obrazec „H — napoved o rentnini“, ki se dobi pri davčnih oblastih in davčnih uradih. (Tiskovine se oddajajo brezplačno. Pismente napovedi se smejo pošiljati, če se poština plača, tudi po pošti pristojnemu davčnemu oblastu. V varstvo davkoveca priporoča se, pošiljati jih proti povratni prejemnici, ker zadene sicer slučajna škoda pošiljalca. Rentnini povzročeni se bodo, ako opusti podati napoved v zgoraj določenem roku, vzeli v preiskavo radi davčne zatajbe.

Društvo absolventov štajerskih kmetijskih šol v Grottenhofu in Mariboru, ki ima namen, izpopolnjevati strokovno izobrazbo svojih učov, pospeševati kmetijske koristi, posredovati pri iskanju služb in podpirati podpore vredne in potrebne ude, zboruje letos v Gradcu dne 19. grudnia v gostilni „Zu den drei Hacken“. Začetek je točno ob 10. uri predpoldne.

Vspored

zadružnega tečaja v Mariboru, ki se vrši v času od 10. do 15. januarja 1910 v prostorih katol. delavskega društva v Mariboru, Flössergasse 4 (ta ulica pelje od glavnega trga mimo bogoslovja proti Dravi).

Teoretičen del:

Ponedeljek, dne 10. januarja predpoldan ob 10. uri. Otvoritev tečaja, nato predavanje: O zgodovini in organizaciji zadružništva.

Popoldan. Predavanje: Računsko in njih pomen za kmečki stan.

Torek, 11. januarja predpoldne. Predavanje: O umetnih gnojilih.

Popoldan. Predavanje: Dolžnosti članov načelstva. Seja načelstva.

Sreda, dne 12. januarja predpoldan. Predavanje: Prodaja živine potom zadružništva.

Popoldan. Predavanje: Dolžnosti članov nadzorstva. Seja nadzorstva.

Četrtek, dne 13. januarja predpoldan. Predavanje: Kmetijski stroji, strojne zadrugne.

Popoldan. Predavanje: Delo v zadrugi ob koncu poslovnega leta. Občni zbor.

Petek, dne 14. januarja predpoldan. Predavanje: Velik pomen perutninarstva, jajčarske in perutninarske zadrugne.

Poroldan. Predavanje: Zemljeknjižne zadeve. Konverzije.

Sobota, dne 15. januarja predpoldan. Sklepno predavanje: Naše bodoče zadružno delo.

Praktičen del:

Praktično se bo vsak udeleženec poučil o vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi računskih zaključkov, o predpisih glede kolekov, davkov in pristojbin, o sestavi zemljeknjižnih prošenj in listin za konverzijo in o poslovanju z Zadružno zvezo in oblastmi.

Pouk bo trajal vsak dan od 8.—12. ure predpoldan in od 2.—6. ure popoldan.

V sredo, dne 12. januarja ob 8. uri zvečer se vrši sestanek vseh udeležencev in prijateljev zadružništva, na katerem se bo razpravljalo o raznih, za spodnještajerske Slovence važnih gospodarskih vprašanjih.

V petek, dne 14. januarja ob 8. uri zvečer se vrši na čast udeležencem zabavni večer.

Zadružna zveza v Ljubljani.

Oddelek za Štajersko v Mariboru.

Dr. Jos. Hohnjec.

Vlad. Pušenjak.

Mariborski okraj.

m Izpred porote. Radi umora svoje ljubice je stal dne 7. t. m. pred porotnim sodiščem v Mariboru 20letni posestnikov sin Anton Kmetec iz Gornjih Jablan blizu Pragerskega. Vsled predloga njegovega zagovornika se je obravnava preložila na prihodnje porotno zasedanje, da se nabavi v tem času še več dokazov obtoženčeve nedolžnosti. — Dne 9. t. m. se je moral zagovarjati radi uboja obtoženi 22letni Simon Bezjak od Sv. Marka pri Ptuj. Dne 29. septembra so se namreč zbrali ljudje pri posestniku Janezu Prelogu v Gajovcih, da smučejo koruzo. O polnoči sta se ocastranila Vincenc Belšak in Franc Foršnerič ter šla proti domu. Nasproti so jim prišli fantje od Sv. Marjete, med katerimi sta bila tudi Bezjak in Zagoršek. Med fanti je prišlo do prerekanja, med katerim je Belšak udaril Zagoršeka in ga podrl na tla. Zagoršek je v strašilo dvakrat ustrelil. Franc Prelog je čul strele in priletel iz hiše, a komaj je prišel do vrtno ograje, ga je že zadela krogla v glavo in se je zgrudil smrtno ranjen na tla. Padlo je še nekaj strelav od strani se umikajočih fantov, ki pa niso napravili nobene škode. Ranjenega Preloga so prenesli v hišo, kjer je pa kmalu izdahnul svojo dušo. Sodnijska komisija je dognala, da je usodepolni strel oddal Bezjak, ker se je strinjala širokost krogle s širino cevi njegovega samočresa. Obtoženec je del ma priznal svoj čin, a se zagovarja s tem, da je bil v silobranu, ker so fantje od Prelogove hiše metali kamenje nanje in jih potem še zasledovali. Porotno sodišče ga je obsodilo radi zločina uboja na 4 leta težkega zapora s postom vsako četrletje. — Dne 10. t. m. sta stala pred porotniki dva brata 17letni Franc in 24letni Anton Neubauer, viničarska sinova iz Zagorc. Obtožena sta bila, da sta dne 7. oktobra t. l. ubila in oropala raznašalca kruha, Ploja. Obtoženca sta pri obravnavi brez vsakega kesanja priznala storjen zločin. Porotniki so potrdili enoglasno zavrtni roparski umor, nakar je bil Anton Neubauer obsojen na smrt na vislice, njegov brat Franc pa, ker še ni 20 let star, na 20letno težko ječo. — Ko je bil meseca julija t. l. kompanijski tambur 5. poljske kompanije v Pulju, Franc Mir, doma v Krabonosu, na dopustu, se je zaljubil v posestnikovo hčer Rozalijo Pelcel iz Ivanjcev na Štajerskem. Tudi Rozalija je Mir ugajal tako, da je zapustila svojega prejšnjega izvoljenca 21letnega Alojza Mlinariča ter se raje oklenila Mira. V noči 14. julija je Mlinarič čakal zaljubljenca, ker je vedel, da se morata vrniti od sosedov domov. Ko ju je okrog 11. ure zapazil, je skočil na Mira ter ga tako sunil s škarjami v oko, da mu je izteklo. Radi tega je bil dne 11. t. m. Mlinarič obsojen pred mariborskim porotnim sodiščem na 13 mesecev težke ječe, v plačilo stroškov za zdravljenje, 100 kron bolestinne in 1000 kron za izgubljeno oko.

m Maribor. Ponesrečil se je v tukajšnji mlekarni v soboto popoldne uslužbenec pri parnem stroju. Odpeljali so ga v bolnišnico. Ljudje božji, previdnost pri vsem in z vsem!

m Dramatično društvo v Mariboru uprizori v nedeljo, dne 19. t. m. igrokaz iz rumunskega življenja „Valenska svatba“. Ta igra se je z najlepšim uspehom igrala že po vseh velikih odrih, ter se v Ljubljani v enem letu devetkrat ponovila. Upati je tedaj, da bo tudi našemu občinstvu ugajala.

m Sv. Lovrene nad Mariborom. Neki kmet pripoveduje sledeči dogodek, za katerega resničnost j-m-či: Pošljem k nekemu tukajšnjemu mesarju po 1 kg teletine. Mesar sprva niti čuti noče, nazadnje gre nevoljen v mesnico, navaga 1 kg teletine in račun K 2.40, kar dobi na mestu plačano. — Iz tega je razvidno, kdo je kriv draginji živil. Kmet sme živino samo rediti, prodati pa za slepo ceno, mesar v takne v žep lep dobiček, krivdo draginje pa vali na rame ubogega kmeta.

m Hoče. Po Hočah se hvalijo nemškutarji, da so bili hočki župan in ključar Paul Vernik in razvanjski Martin Pukl pri Njega ekscelenci knezoškofu, da naj predstavijo č. g. kaplana Krajca iz Hoč. Če so toliko neresnice govorili, kakor pišeta „Marburger Zeitung“ in „Stajerc“ in jim pri škofijstvu verjamejo, bi ne bilo nič čudnega, če se njihova želja izpolni. Sicer pa tako cela fara ve, da je bilo vse to le natočevanje in obrekovanje.

m Dogoše. Dne 9. decembra je imel mariborski Scherbaum velik lov v bobovskih, dogoških in šmiklavških leseh. Kot gonjači so bili poleg raznih odrašenih možev šolski otroci iz šole v Brezju, pri Smiklavžu, Hočah, pri Sv. Magdaleni, čeravno je bila ta dan na vseh krajih, račun v Brezju, Gola. Opozarjamo c. kr. okrajno glavarstvo, okrajni šolski svet in krajne šolske svete na nepostavno uporabo otrok-šolarjev. Opozarjamo tudi šolske oblasti, da so otroci dobili za otroke škodljive pijače in nekateri po eno ali več drama-cigaret. Najzadnje, že v trdni temi, gošše otroci sli sami v krmo in si tam naročili — šnops in cigarete.

Leitersberg. V nedeljo, dne 19. t. m. se zopet orično predavanje v našem izobraževalnem društvu. Prvo predavanje bo imel g. potovalni učitelj Pirstinger. Začetek ob 10. uri predpoldne.

m Petcije od občine Morje-Cigonca zoper nov vinski davek je vložil 10. t. m. poslanec Pišek.

m Laporie. (Nagla smrt.) Štefan Šerbelj, mizar iz poljčanske župnije, še mlaj mož in od nekđaj

že zelo udan pijači, je v soboto zvečer popival v gostilni Pliberšek v Razgorju. Pri mizi je zaspal. Proti deseti uri zvečer pride žena in ga hoče vzbuditi, a je bil že mrtev — zaspal je za vedno. Koliko jih je že nezmernost spravila nepripravljenih iz sveta, a vendar jih čedalje več (da se človeku srce trga od žalosti), kakor bi bili s slepoto udarjeni, drvi naprej v isto nesrečo! Zalostno! Mladina, spregledaj vsaj ti in spoznaj, kaj ti je v pogubo!

m Laporje. Nepričakovano lepo se je vršil minolo nedeljo gospodarski shod, ki ga je sklical g. dež. in drž. poslanec Pišek. Nad 100 zborovalcev, po večini moške in mladeniči, a tudi nekaj žen in deklet, se je zbralo v kljub izredno slabemu vremenu. Za predsednika so si izbrali posestnika P. Pivca. Poslanec Pišek izrazi svoje veselje nad v takem vremenu nepričakovanem velikem obisku ter govori naprej o nameravanem novem davku na vino, ter jasno razloži, kako hud, da, poguben udarec bi bil to za vinogradnike, ki so itak v slabem gospodarskem stanju. Kupei in pridelovatelji bi bili na slabšem, vino bi se manj pilo, cena bi še bolj padala, žganje bi se še bolj razširilo; velike bi bile sitnosti s inancariji; če bi bil enkrat vpeljan ta davek, bi ga vlada lahko s par. 14 povisala, ogrsko vino bi šlo še bolj čez mejo v naše kraje itd. Na razna vprašanja posestnikov da g. poslanec točna pojasnila. Po pravici je en posestnik opomnil, da bi se naj vinska postava strogo izvrševala in se zabranilo, da ne bi iz vode vinski trgovci delali vina. Žalibog je vinska postava res samo na papirju; kletarski nadzorniki so dobili celo navodila, da naj ne bodo prestrogi. Zakaj se pa šmenta potem postavte sklepajo, če se naj ne izvršuje? Seveda potem marsikateri bogati mestni vinski fabrikant ne bi mogel toliko „vina“ prodati! Nato prejde g. poslanec k poročilu o novi postavi glede živalskih boleznih, kuge itd., ki je ravnokar stopila v veljavo. Navaja določila, kako je treba ravnati posestniku, kadar mu kaka žival zbolí, opozarja na ugodnosti, ki jih nudi postava posestnikom, omenja prizadevanja poslancev S. K. Z., da se nekatere stroge določbe n. pr. glede kazni, zaprtja okuženih krajev omilijo, spremeniyo na korist kmetpm. Ker zelo manjkajo živinopozdravnikov, so izposlovali kmečki poslanci 20 štipendij za dijake, ki bi se poprijeli živinopozdravništva. Ti bi lahko doma cepili svinje, ker je živinopozdravnikov premalo. Končno g. poslanec pojasni, zakaj da so slov. poslanci nastopili zoper sedanjo vlado; ker je ta vlada skrajno sovražna slov. kmetu, je ne more noben slov. poslanec podpirati. Ne zahtevamo drugega, ko pravico, nam se mora dati v vsakem oziru, kar nam gre; dolžnosti moramo spolnovati kakor Nemci, grejo nam torej tudi iste pravice! Zborovalci so živahno odobravalí njegova izvajanja. Na vprašanje glede podpore v krmi odgovori g. poslanec, da je poljedelsko ministrstvo najprej podporo odklonilo, a g. poslanec je posređeval pri namestnji, da je ta uplivala na ministrstvo, kjer se je tudi osebno zavzel za podporo, in razložil nje neizogibno potrebo, da se je slednjič vendar dovolila. Bog ve, kje se je naša vlada navzela te grde navade, da nam le po velikem in pogostem prosjačenju in dreganju do to, kar bi nam morala po pravici sama od sebe dati, kakor je njena preklicana dolžnost. Menda je to od toč, ker so judje že od nekdanj učitelji in vzgojitelji avstrijskih vlad, ter ji zatrlí ves čut poštenosti in pravičnosti. Poslušalci so nadalje še sprožili razgovor o gospodarskem pouku pri vojaki, o šolskih plačilih, o slovenskem vseučilišču v Ljubljani, o nastavljanju uradnikov na Slovenskem itd. G. S. utemeljuje in predlaga sledeče resolucije, ki so bile enoglasno z navdušenjem sprejete: 1. Vinogradniki, zbrani na shodu v Laporju dne 12. decembra, ugovarjajo odločno zoper vsak novi davek na vino, ker bi vsak hudo škodoval vinogradnikom in jih spravil na rob propada. 2. Izrekajo svoje popolno zaupanje in prisrčno zahvalo svojemu državnemu poslancu g. Pišek in Slov. klubu ter prosijo, da vstrajajo v boju zoper sedanjo vlado za naše kmečke in narodne pravice do zmage. 3. Zborovalci zahtevajo, da se meja živini iz tujih držav nikakor ne sme odpreti, ker bi bil to zelo hud udarec za našo živinorejo. 4. Zahtevajo, da stroške za šolo prevzame država. 5. Zahtevajo, da se čim prej ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani. 6. Odločno zahtevamo, da se gospodarski tečaj na mariborski sadljarski in vinorejski šoli vršijo v slovenskem jeziku, da se jih slovenski mladeniči, za katere se vendar vršijo, lahko udeležujejo. Od te zahteve odstopimo, ako imajo Nemci kje na Gornjem Štajerskem za nemške mladeniče slovenske gospodarske tečaje! 7. Zahtevamo, da se vpelje pri vojaki za kmečke sinove gospodarski pouk, in sicer v materinem jeziku. 8. Odločno zahtevamo od vlade, da se na Slovenskem povsod nastavlja le slovenski ter slovensčine popolnoma zmožni uradniki, ter vpelje slovensko uradovanje v vseh uradih, kakor zahteva to zdrava pamet, pa tudi državni zakon. Ali imajo kje na Gornjem Štajerskem uradnike, ki ne bi razumeli in ne bi hoteli govoriti nemški, in ki tamkaj slovensko urađujejo?! Torej!

Ptujski okraj.

p Iz ormoškega okraja. Čujemo, da se na Humu snuje veteransko društvo z nemškim poveljnim jezikom. Miklavževski veteranski „ferajn“ je baje tako očaral humskega nadučitelja, da je rekel, na Humu mora tudi kaj takega biti. Pravijo, da je že

več ormoških Nemcev pristopilo k društvu, ter da je krojač naročen celo iz Dunaja. Liberalci so sicer zmožni kakoršnekoli kozlarije, a takega narodnega izdajstva vendar-le ne pripisujemo gospodu Porekarju! Ampak, gospod Porekar, sedaj govorite vi!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ je naš občinski predstavnik dobil preveč narodno suknjo, ker je bil napisan kot „Rajh.“ On se namreč kot pristen narodnjak podpisuje izključno le kot Alois Reich. — Liberalna večina naših občinskih odbornikov je zopet eno pogruntala. Pobirajo se podpisati na proteste proti novemu vinskemu davku. Druge občine so majele v to svrhu posebnega človeka, ki je šel od hiše do hiše. Pri nas so se morali vinogradniki ponižati in potruditi k vsemogočnemu očetu Salomonu. Tako se dobi največ podpisov. Znať se mora! In čujte! Očka Salomon, ta vzorni narodnjak, so vinogradnikom predložili poleg slovenskih tudi nemške protestne pole v podpis. Narodni Miklavženci so se kar zgržali! V potolaženje se jim je reklo, da tako hočejo Križniki in ormoška graščina. Hej! — Miklavženci! Združimo se ter pri prvi priliki vzrmo iz občinskega odbora bojzljivce, ki strepetajo pred vsakimi nemškimi hlačicami ter se pri volitvah vežejo z najzagrizenejšimi nemškutarji in Nemci proti domačnom-narodnjakom!

p Sv. Miklavž. Oho, kaj pa to pomeni? Naši Narodni strankarji so dobili nezaupnico na tretjem glavnem zboru Narodne stranke v Celju dne 8. t. m.!? V vseh sosednih župnijah so našli moše, da so jih volili v odbore; a naše narodno-napredne protestne so čisto prezrli. Kakšna nevaležnost! Najbrž pač niso nobenega spoznali za sposobnega, da bi mogel držati podirajoče se stebre gnjile stranke, ali pa so Celjanom naši liberalčki vendar-le preveč nemškutarjski. In šment, če ne bodo na časti razžaljeni naši naprednjaki pri prihodnjih volitvah šli v ogenj za — Őrniga!

p Sv. Barbara v Halozah. Izredna cerkvena slovesnost vršila se je dne 5. decembra pri nas. Imeli smo običajno Barbarino, razun tega pa se je vršila tudi slovesna blagoslovitev po č. g. dekanu iz Zavrča nove krasne slikarije, izvršene po g. Francu Horvat, slikarju v Mariboru, in drugih novih cerkvenih reči. Naša farna cerkev je dobila tekem zadnjega polletja čisto drugo lice. Po neumorni gorečnosti in požrtvovalnosti našega g. župnika J. Vogrin, se je cela jako okusno na presno preslikala, tako da nima v okolici pari, nadalje so se prenovili vsi oltarji, posrebrili vsi svečniki, omislila se je nova svetilka za večno luč, bogato pozlačen lestene z 24 svečami sredi cerkve pod sliko sv. Barbaré vsakega očara — lepo delo g. K. Tratnik v Mariboru — dalje kinča cerkev nova obhajilna miza, opremljena s čednim prtom, nov križev pot, ki ga je preslikal g. Fr. Horvat in blagoslovil pater Benedikt Čirič, kapucin iz Lipnice, dalje se je napravil nov tlak v zakristiji, Jožefovi kapeli, na koru in zvonici in nove stopnice pred zvonikom, klopi in spovednice so se na novo pobarvale, a kar nas najbolj veseli, je to, da imamo novo stolpno uro z lepim kazalnikom. Vrhu tega se je tudi cerkev od zunaj ter zvonik polkarvala, in novo žlebovje je v korist in kras naši farni cerkvi. Kakor slišimo, stane vse popravilo in nove reči nad 10.000 kron; darežljivi farani pa so letos in lani v ta namen darovali okoli 50 polovnjakov vinskega mošta. Sploh se je začelo pri nas novo cerkveno življenje, naj samo omenim duhovno veselje, ki smo ga imeli dne 8. t. m. ob priliki, ko se je Marijina dekliška družba v tako ogromnem številu udeležila skupnega sv. obhajila — bilo jih je nad 200 Marijinih družbenic pri mizi Gospodovi. To je za nas starejše ljudi nekaj novega in obenem spodbudnega. Pa tudi naši mladeniči, ki imajo v nedeljo skupno sv. obhajilo, ne bodo zaostali za dekletí.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Veseli praznik smo obhajali zadnjo nedeljo. Nebo je sicer rosilo. Vreme je bilo skrajno neugodno. A vojak se ne boji dežja, snega, blata. In ker je obhajalo svoj praznik: „Veteransko društvo za Ljutomer in Ljutomersko okolico“, je bil ta praznik vesel kljub neugodnemu vremenu. — V nedeljo, dne 12. grudnia 1909 se je namreč slovesno vršilo blagoslavljanje in razvitje nove, prekrasne društvene zastave. Pač je lahko ponosno veteransko društvo na svojo zastavo! Pa še bolj ponosno je lahko na to, da ima Njhi ekscelenco, premilostljivega kneza in škofa za svojega pokrovitelja. Ekscelenco! Ko ste izvolil vsprejeti pokroviteljstvo, ste nam pisali med drugim: „V trdni nadi, da bodo društveniki kot značajni, katoliški mošeje ostali vselej svojemu geslu, rad ustrežem Vaši prošnji ter prevzamem pokroviteljstvo nad novim društvom, ki naj pod Kristusovim in cesarjevim praporom združuje vrlo doslužene, hlabre vojščake, da bodo v lepi edinosti vsej fari vzgled neustrašenega verskega prepričanja in spoštljive vdanosti do svete Cerkve, pa tudi vzgled pravega krščanskega domoljubja in neomahljive zvestobe do ljube Avstrije ter do njenega ljubljenskega vladarja! V tem smislu prosim Gospoda vojnih čet, naj s svojim vsemogočnim blagoslovom spremlja vsak čas veteransko društvo v Ljutomeru!“ — Da! Značajni, katoliški, neustrašeni mošeje hočemo vedno biti, zvesti geslu na novi zastavi: Vse za vero, dom, cesarja! Na to trojno bojno polje nas bo vedno vodil naš novi pra-

por. Za cesarja kri, za dom srce, za vero vse. — Ko so nam velečastiti gospod dekan, vitez Frano Jožefovega reda, blagoslovili novo zastavo, so v vznesenih besedah opisovali naporno in trudapolno vojaško življenje. Na vse te prestale težave nas bo vedno spominjal novi prapor s svojim cesarskim orlom in napisom gesla na eni in s podobno sv. Martina, zaščitnika vojakov na drugi strani. Spominjal nas bo vedno pa tudi na prihodnost! Spominjal nas bo vedno zlasti na našo poslednjo bitko na zemlji. Ako bomo vse svoje življenje krščanski veterane, se ne bo treba bati, ko bo sodnji dan najvišji poveljnik Jezus Kristus prišel nadzorovat svoje zveste veterane. Po pridigi in tudi ob koncu službe božje so se med pomembnimi izreki zabijali žrebliji. Vse opravilo se je vršilo ob asistenci več č. g. duhovnikov. Po izvršenem cerkvenem opravilu smo se v dolgi vrsti društveniki in gostje s kumico nove zastave, velečislano gospo Marijo Postružnikovo, v sredini in z godbo na čelu podali k skupnemu obedu v gostilno g. Aleks. Vavpotiča, kjer se je dostojno in dnevu primerno končala zares redka, lepa ter izredna slovesnost. Iskrena zahvala vsem sotrudnikom in podpornikom! Ljubi Bog milostno usliši vse želje, častitke, napitnice, ki so bile ob tej priliki izražene! — Veteran.

l Na Podgradju pri Ljutomeru je umrla po dolgi mučni bolezni Mimika Mohoričeva, sestra c. kr. sodnega tajnika dr. Fr. Mohoriča v Ljubljani. Iz ta hiše je bil to tretji mrlič v enem letu. N. v. m. p.!

l Stanetinci pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Stučajno mi je prišla v roke številka ptujskega „Stajerca“, v kateri dobro znani dopisnik opisuje, da je videl ob trgatvi, kako je neki voznik, ki je peljal dva polovnjaka mošta po blatni cesti iz Rožičkega vrha proti Kapeli, neusmiljeno pretepal svoja konja, ker je običal v blatu, ter pristavi, da je dotična cesta zato tako slaba, ker imajo vodstvo občine v rokah klerikali, katerim bi on prisodil batine, ki se padale po hrbtih konj. Z bozirom na ta neosnovani napad si usojam pripomniti, da je bil voznik, ki je tako kruto postopal s svojo živino, gotovo „Stajerčev“ pristaš, dotične batine pa bi najbolj pristojale „Stajerčevemu“ dopisniku, in sicer zato, ker ni prišel nadzorovat naših cest takrat, ko se ni gospodaril v občini sedanji, če že ravno hoče „klerikalni“ odbor, in so vozniki s praznimi vozovi večkrat običali v blatu. Da naše ceste niso primerne sedanjemu prometu v občini, izprevidel je tudi občinski zastop, zato pa je tudi storil, kolikor je bilo mogoče v dobi petih let, kar županuje mnogozasluzeni predstojnik gospod Jakob Breznik. Razširile so se nekatere ceste, potlakali najhujši klanci in nabavilo se je več betonskih mostov. Več pa občina doslej ni mogla storiti. Res bi bilo dobro, če bi se naši klanci razširili ter naredili odvodni jarki, toda kako, ko pa se vsak brani prepustiti v to svrhu tudi le ped zemlje. Potrebovali bi dokaj šodra na naše ceste, ali kje ga dobiti, ker je v občini le malo vprežne živine in vozov? Doslej so se ceste popravljale z raboto, sedaj pa se občani tudi temu že zoperstavljajo. Večina tistih, ki si najbolj jezike brusijo čez slabe ceste, v raboto sploh ne gre, ostali pa pošljejo k večjemu kakega pastirja ali sploh neporabnega delavca in s tem naj se ceste v dober stan spravijo? In te ceste, katere so se zanemarjale več kakor sto let, in klanci, katere je voda več metrov globoko izdoblja, moral bi sedanji občinski zastop kar čez noč izpremeniti v gladke ceste, po katerih bi se „Stajerčevi“ dopisniki lahko v kočijah vozili! Največja ovira pri popravljavanju naših cest pa je slab denarni položaj občine. Od prejšnjega, neklerikalnega občinskega odbora prevzel je sedanji še precej dolgog. Pretežna večina prebivalstva pa se peča izključno z vinorejo in ta je v zadnjih letih celo opesala ter ljudstvo ubožalo, občina pa je izgubila edini vir dohodkov, ker so se davki vinorejcem odpisali. Kako torej ceste popravljati? Dopisnik se čudi, zakaj okrajni zastop občine ne prisili, da bi ceste popravila. Jaz pa se temu čudim, da prejšnji štajercijanski okrajni zastop ni imel za našo občino niti počenega groša, kljub temu, da je ta desetletja vedno redno plačevala okrajne doklade, s katerimi so se gradile lepe ceste v Orehovcih, Policah itd. Zato pa se obračam v imenu občine do sedanjega okrajnega zastopa s prošnjo, da popravi to krivico ter nakloni naši občini primerno podporo za popravljavanje naših cest. Ob enem pa pozivljam naše deželne in državne poslance, da se zavzamejo na pristojnih mestih za našo gospodarsko-napredno vinograde skoraj prenovljene, ki pa je od ostalega sveta zares prometno popolnoma ločena. F. St.

l Mala nedelja. V predzadnji številki lažiliberalnega celjskega glasila, „Narodnega Lista“, očita že dobro znani dopisun župniku, da je ves popoldanski nauk posvetil „toliko prepotrebneemu“ mladinske-mu shodu. Vi, mlečnozobnik, ki se ne pustite tiktati, niste toliko poučeni, da je to župnika sveta dolžnost, da svari mladino pred takimi nevarnimi pogubljenimi shodi, kjer liberalni hujskači smešijo vse, kar je verskega in svetega. Pravo je pogodil na vašem toliko pohvaljenem shodu mladenič Stuhac, ko je celjskemu agitatorju Kuneju kot glavnemu govorniku le pod tem pogojem dal besedo, da ne sme govoriti o naših poslancih, ne o kmečki zvezi, ne o veri in o duhovnikih. Kar se pa tiče predbacivanjah nezakonskih otrok, naj naprednjaki pometajo le pred svojim pragom, imajo dovolj smeti. Zapomnite si vi tako zvani na-

prednjaki itd., da oskrbuje raje svoje gosli, tambure in klobuke „trajlic“, nas pa pustite lepo v miru. Ako pa že nalašč želite boj, kakor je razvidno iz vaših raznih dopisov, ker napadate zdaj tega zdaj drugega v zadnji številki vašega glasila, smo pa tudi mi pripravljene na odpor. Vi pišete, da je bilo na shodu do 30 najboljših fantov in deklet. To število morate na polovico skrócić. Vam je pač alkohol pogled otemnil, da ste iz enega kar dva videli. Vas, gospod urednik, pa prosim večkrat za kak prostorček. Prihodnji pride nekaj o tistih 30 najboljših na vrsto.

1 Ljutomer. Prebлагородna gospa M. Petrušičeva, veleposelstnica v Ljutomeru podarila je ob priliki zadnje serenade „Sl. v. pevskemu društvu“ 20 K, zakaj izreka odbor velikašni darovalki najiskrenejšo zahvalo. Bog plati!

1 Sv. Križ na Murškem polju. Čebelarstva podružnica za Sv. Križ in okolice ima v nedeljo dne 19. grudnia po rani sv. maši v šoli S. Križa svoj občni zbor. Pridite torej vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva, posebej pa se vabijo čebelarji iz sosedne ljutomerske in verženske župnije. Na svidenje vabi odbor.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Za dobrotno društvo varstva in oskrbe revnih otrok ljutomerskega kraja nabralo se je 88 K 80 vin. Vsem cenjenim darovalcem: Bog plati!

Konjiški okraj.

k Konjice. Prestavljena sta od c. kr. okrajnega glavarstva dr. Lajnsič v Maribor, Ferk v Slovenjgradec. Mesto dr. Lajnsiča pride baje — žalostna nam majka — Schaffenrat iz Brezic. Živio, Hochenburger!

k Konjiška okolica. Mi kmetje smo zelo nevoljni, fla gospod nadučitelj Pireh (seveda posiknimec!) v slovenski šoli tako samooblastno nastopa. Svetujemo mu za sedaj, naj bo kar lepo miren, in naj voljo krajnega šolskega sveta vedno upošteva, sicer se zna kaj zgoditi! Svaka sila do vremena, pravijo tako lepo gospod Cebulj v „Stajercu.“

k Ziče. Proti našim občinskim volitvam so nasprotniki vložili pritožbo. Ze prav, bomo pa drugokrat — če bodo ovržene — še tistega Stajercijanca ven brnili, ki je za sedaj bil izvoljen.

k Oplotnica. Vkljub slabemu vremenu smo imeli zadnje nedeljo dobro obiskano shod. Poročal je g. deželni poslanec Novak o dež. zboru, nameravanem novem vinskem davku, proti kateremu so vsi navzoči ogorčeno protestirali, o šolskem vprašanju, podpori vsled škode po toči in suši itd.

k Vitanje. (Nova kmečka hranilnica in posojilnica.) Srčna želja po kmečki organizaciji se nam je vendar enkrat izpolnila. Dne 17. oktobra t. l. je tukaj veleizkušeni strokovnjak g. Vladimír Pušenjak ustanovil kmečko hranilnico in posojilnico. V načelstvo in nadzorništvo se je izvolilo 13 najboljših katoliško-zavednih mož. Pravila so se sprejela, potrdila in poslala na pristojna mesta. Zadrúžna zveza v Mariboru je vse potrebno ukrenila za poslovanje nove kmečke hranilnice in posojilnice. Dne 11. decembra pa je požrtvovalni g. Pušenjak zopet sem dospel, ter je prav marljivo v triurnem pouku odbornike in nadzornike navajal, kako se mora uradovati. Dne 12. decembra pa je imel g. Pušenjak poučno zborovanje. Govoril je o novih davkih, ki se nameravajo upeljati, posebno o davku na vino, opozarjal na nevarnost, ki preti živinorejcem, ako se odprejo meje v Rumunijo in Srbijo, kar se zgodi skoro gotovo, in pozival kmetje k organizaciji po Zadrúžni zvezi. Po poučnem zborovanju pa je bil prvi uradni dan. Kmetje so kar hitro vlagali svoje prihranke, in se je tudi kar novo posojilo dovolilo neki stranki. Ena stranka se je morala odkloniti, ker ne biva v zadrúžnem okolišču. Uradni dnevi nove kmečke hranilnice in posojilnice so ob nedeljah in četrkih in sejmovih dneh od 9.—12. ure predpoldne. Vsi odborniki delajo brezplačno. Stroški pri posojilih so prav mali. Pri intabulaciji se plača od 1000 kron le kolek za 80 vin., vse drugo dela Zadrúžna zveza v Mariboru zastonj. To so ugodnosti za kmeta, ki jih ne najde pri drugih posojilnicah. Torej kmetje, vsi k novi kmečki hranilnici in posojilnici v Vitanju, katéro oskrbujejo vaši kmetje, ki imajo z vami enake težnje, so vaši prijatelji in so z vami enakega katoliškega prepričanja in mišljenja. Bog in sreča junaška!

k Vitanje. Stari posojilnici, ki pa ni kmečka, ni prav, da se je ustanovila tukaj nova kmečka hranilnica in posojilnica. Zadnji „Narodni List“ se je že obregnil ob novo kmečko posojilnico. Pravi, kako je načelnik Drvar svet in pobožen mož in podočborenik Kmečke zveze. Čudno, čudno se to čuje. Kak zvon pa je to? Tedaj se naj poje hvala svetim možem. Pa znano nam je, da je „Narodni List“ najzagrizenejši liberalni list Spodnjega Stajerja. Zdaj pa že vemo, po čem smrdi. Hinavci, s takimi bonboni hočete vabiti in mamiti slovensko vitanjsko ljudstvo. Na ta lim že davno več ne gremo. Dopisnik je pa pozabil povedati, kam gre on na božjo pot, kolikokrat prejema on svete zakramente? Da, pri čaši vinca rujnega znaš kričati Bog in narod, da postaneš hripav in ne moreš govoriti tamkaj, kjer bi moral govoriti.

Celjski okraj.

e V Celju se je vršil minoli ponedeljek shod S. K. Z., ki je bil kljub slabemu vremenu prav dobro obiskano. Predsedoval je shodu č. g. Zdolšek iz Sv. Jurija ob Taboru. Poslanec dr. Benkovič je poročal o političnem položaju. Ozgosal je profislovansko Bienenrothove vlade in označil stališče poslancev S. K. Z. Ostre levite je bral liberalnim poslancem zaradi njihove neodkritosti in tudi primerno osvetlil grdo pisavo liberalnih listov. Poslanec Pišek je govoril o nameravanem davku na vino in o drugih davčnih načrtih finančnega ministra. Razložil je tudi novo postavbo o živinskih kužnih boleznih in cepljenju svinj. Deželni poslanec Terglav je poročal o zadnjem deželnozbornem zasedanju in posebno o gospodarskih predlogih poslancev S. K. Z., ter obrazložil zakonski načrt glede spremembe lovskega zakona. Poslanec dr. Korošec, ki je bil tudi naznanjen, da pride poročati na ta shod, ni mogel priti, ker so ga zadržali na Dunaju zelo nujni opravki in se je torej opravičil. Predsednik Zdolšek se je nato v imenu zborovalcev zahvalil poslancem za njih poročilo in predlagal sledečo resolucijo: Shod S. K. Z. v Celju dne 13. decembra 1909 l. izreka svojim poslancem popolno zaupanje in odobrava njih nastop v deželnem in državnem zboru ter jih poziva, da vstrajajo v boju zoper vlado in sistem vkljub vsem grožnjam s par. 14, ali stanjem ex-lex ali razpustom državnega zbora; 2. ogorčeno protestira zoper nameravano upeljavo davka na vino; 3. zahteva, da se v bodočo vladno predlogo o lokalnih železnicah vzame tudi progá Polzela-Kamnik kot glavna železnica 2. vrste edino na državne stroške; 4. zahteva slovensko deželno meščansko šolo v Celju. Protestiramo, da se sedanja nemška deželna meščanska šola v Celju izpremeni v mestno na škodo Slovencev; 5. zahteva takojšnjo rešitev rekurza glede slovenske okoliške šole v Celju. Resolucija je bila z velikanskim navdušenjem enoglasno sprejeta, nakar je zaključil predsednik to krasno zborovanje.

e Marija Reka. Dne 5. decembra je umrl vrl mož, šele 26 let star Peter Laznik. Vreme je ta mesec skrajno neugodno. Zlasti veter nas nadleguje in hoče vse podreti. Kljub temu se ljudje v zelo obilnem številu udeležujejo svitanj. Dne 13. smo imeli občinske volitve. Izvoljeni so v 3. razredu Anton Zakonšek, Jakob Poznič, Rudolf Podbregar, Janez Dolar. V 2. razredu Breznik Franc, Zmerzlak Janez, Zmerzlak Matevž, Miklavc Karol. V 1. razredu Martin Laznik, Mihael Pišek, Alojzij Gričnik, Janez Lobnikar.

e Sv. Peter v S. d. Vsa spodnještajerska dežela, kjer se prideluje največ vina, je na nogah proti nameravanemu novemu vinskemu davku. Tudi pri nas se je vršil dne 28. novembra t. l. dobro obiskano shod. Zbralo se je v gostilni g. Žgank obilno udeležencev iz Sv. Petra, Polzele, Gotovelj, Petrovč in drugod. Deželni poslanec g. Terglav razložil nam je v izbranih besedah nameravani novi vinski zakon. Sklenila se je soglasno ostra resolucija proti uveljavljanju novega zakona in za naše vinogradnike novega davka.

e Mozirje. Volitve za občinski odbor se bližajo, oziroma bi že imele biti, a vsled prenaporne agitacije so se volitve zavleklye. V tej hudi borbi pa je g. župan pozabil menda na par. 62 občinskega reda, da se ima proračun dohodkov in stroškov najkasneje mesec dni pred nastopom upravnega leta sestaviti, da ga občinski odbor pregleda in popravi, če je treba. Gospod župan, ali imate za občino trg Mozirje izjemni občinski red?

e Gornji grad. „Narodni List“, ki je tako neumna, da sliši travo rasti in planke živžgati, je pisal, da je nekdo Marjinemu kipu v Gornjem gradu pokradel štiri zlate prestane in zlato verižico. O tatu bojda ni sluha ne duha. Seveda ne! Odkar stoji kip Marijin v cerkvi v Gornjem gradu, še nikdar ni imel ne zlatih prstanov ne verižic. Torej jih tudi nikdo ni mogel pokrasti, torej tudi ne more biti o tatu ne duha ne sluha. A tisti „Narodni List“, ki vse to vidi, česar ni, pa ne piše o nekaterih sinovih liberalnih gospodov, o katerih je veliko sluha, še več pa duha, žalibog, silno slabega. Sijanec, pouči no „Narodni List“.

Bočna pri Gornjem gradu. Odkrito rečeno, mislili smo, da je še vendar več liberalcev v Bočni in Gornjem gradu. A takozvani shodek napredne mladine nas je poučil, da smo se motili. Liberalizem se je vlegel umirati. Sijanec sam je vsikliknil v Bočni: „Kje pa je napredna bočka mladina?“ Eno obmizje pivcev v stranski Sekovi sobi, kjer prezidira ameriškanski mladenič Presečki Matevž, govori Lesničar, Sijanec obžaluje, da ni več mladenič, to je slika napredne mladine v Bočni. Lesničar jim je namazal bunke, ki so jih dobili pri deželnozbornih in občinskih volitvah, Sijanec pa je snubil Bočno, ker bi sila rad postal naslednik Vodičev, pa iz te moke ne bo kruha. Bočani potrebujemo učitelja, pa ne liberalnega agitatorja.

Bočna. Liberalizma pravo ime je laž in nesramnost. Pred par tedni so na najostudnejši način blatili članice Marjinelj družbe v „Nar. Listu“, a sedaj so ravno tistim dekletom pošiljali vabila za liberalni shod v Bočni. Seveda so dekleta taka vabila vrgla tja, kamor spadajo. To je značajnost Narodne stranke. In kateri se prištevata tudi Kocbek in Sijanec.

Bočna. Sijanec naj bi rajši organiziral v kakem društvu sinove Kocbeka, Kelca in Nudlerja, nas kmečke fante pa naj pusti pri miru, mi njegovega vezanja otrobov ne bomo nikoli poslušali.

Ljubno. Tu smo se čudili, ko smo videli gospo Kocbek par dni potem, ko so njenega vina obsodili na 18 mesecev, javno in ostentativno po našem trgu kaditi cigarete. Cemu neki to?

e Sv. Peter na Medvedovem selu. V soboto dne 11. decembra smo spremili k zadnjemu počitku kmeta Jožeta Kostajnskega iz Črlič. Rajni je bil vsak čas zvest in odločen katoličan, skrben oče svoji družini in vrl pristaš Slovenske kmečke zveze. Bil je tudi član načelnijstva lepo napredujoče naše hranilnice in posojilnice. Dočakal je 65 let starosti. Vzgledega moža ne bomo pozabili. Naj v miru počiva!

St. Vid nad Valdekom. Tukajšnji šolski vodja gospod M. Judnič se je moral dne 10. t. m. preseliti k Sv. Primožu na Pohorju. Na njegovo mesto pride od tam gospod A. Belina in z njim vred, kakor za trdno upamo, zastopnost in ljubi mir.

e Gornji grad. Le braževalno društvo pri S. Stefanovo po večernicah dve teji predstavi: „Večna mladost in večna lepota“ in „Rdeči n sovi“ Na obilno udeležbo vsbi odbor.

e Nova cerkev pri Vojniku. Podpora za čebelarstvo podružnico pri Novi cerkvi so darovali posojilnica v Vojniku 10 K, pos. v Frankolovem 10 K, pos. v Vitanji 5 K. Dobrodelnim denarnim zavodom prsrčna zahvala.

e Sv. Jedert. Četrto adventno nedeljo bo imela šolska mladina popoldan v šoli božično predstavo „Kadar je največja sila — je božja pomoč najbolj ml.“; petje božičnih pesmi, deklamiranje, živa podoba jaslie pri bengalični razsvetljavi s spremljanjem na klavir „Svetla noč“, bižično drevesce in dejenje larov.

e Kat. slov. izbraževalno društvo pri S. Petru na Medvedovem selu priredi na S. Stefanovo po večernicah ob pol 8. uri v župnišča zelo pučen shod z govorom s petjem in deklamacijo, nato pa željno pričakovani šaljivi srečolov s premožnimi lepimi dobitki. Kartica bo stala 10 vinarj. Udje in prijatelji društva na svidenje v velikem številu na Stefanovo! Razno-ratni dobitki se hvaležno vsprejemajo.

Brežiški okraj.

Breški nemškutarji v škripih. Okrog 25 članov železniškega odbora v Brezicah toži breške člane starega odbora, ker jim je v nekem letaku občital, da novi odbor vodi pri njegovemu delu le politična hujskarija. Upeljana je obširna preiskava. Obtoženci že sedaj hočejo na vse mogoče načine dobiti naklonjenost novomeških prototnikov. Breški nemškutarji razširjajo po Dolenskem razne laži, n. pr. da se je novi odbor že odločil za traso ob levem bregu Krke med Kostanjevico in Rudolfovem, da hoče oškodovati interese Cerkelj, Kostanjevčice itd. — Sredi tega meseca hočejo celo na svojo pest brez vladnih zastopnikov napraviti malo revizijo trase, katero bo vodil breški župan, da lahko vernim ljudem nasujejo malo peska v oči. Opozorimo na te spletke, ki so prozorne kot beli dan. Zavedni Dolenjci naj zaupajo novemu odboru, ki dela smotreno, in vstrajno in bo važne zadeve o trasi javno obravnavali.

b Kapele pri Brezicah. Kolikokrat pošlje naš dopisnik „Nar. Lista“ v Celju kak dopis iz Kapel ali Dobove, tolikokrat gotovo blekne kako neumnost. Pa tudi ni bolj smejnega, če hoče mlad fante brez vsake prave omike druge učiti. Prihod dveh poštenih deklet na sestanek 20—30 liberalno-naprednih fantov ga je tako zmešal, da je moral to velikansko novost dati takoj v časopis. Ali ste tako malo vajeni poštene družbe? S takimi dopisi dobro znani dopisnik le potrjuje mnenje, da je plačan dopisnik „Narodnega Lista“ in mu je torej dopisovanje koristno rokodelstvo. — Za svoje radovednost pa ste bili tisti dve dekleti itak že preveč kaznovani, ker ste morali tiste dolgočasne, suboparne in vodene govorce poslušati. Kar je govornik iz Celja povedal, to že vsak boljši 14letni šolar ve; da naš junaški g. Pečnik, vzgojitelj šolske mladine, silno rad jaše liberalnega šimelna, to tako vsi vemo in to je tudi pri tem shodu storil; klobasarij ostalih govornikov pa niti ne omenjamo. — Iz usmiljenja nočemo dalje danes govoriti o kakovosti voditeljev naših naprednjakov, in kaj se je tisti večer še po shodu godilo, pride še vse prav, kadar bo zopet dopisunček izzival. Strinjamo se pa popolnoma z dopisnikom, ko svari dekleta, naj ne hodijo v družbo naprednih fantov, da se ne okužijo.

b Rajhenburg. Dne 13. decembra je bila volitev občinskega zastopa v trški občini. Vsled sporazuma je bila ta volitev mirna.

b Kozje. Na Veterniku nad Kozjem se je obesila dne 30. listopada okrog 70 let stara vžitkarica Ana Klakočar. Kaj jo je privedlo do tako grozne smrti, se ne ve. Edinega sina ima na Nemškem, ki jo je zapustil pred dvema letoma samo doma, zemljišče pa drugemu prodal. Pregledna komisija pri raztelesovanju je izjavila, da je bila pri prvi pometi. Bog ji naj bode milostljiv sodnik! — Na Zdolah pri Kozjem je v sredini minolega meseca pogorel hram in okrog 30 vedrov vina, gospodu Krampergarju iz Kozjega. Goreti je jeelo zvečer in takó so bile Zdole v veliki nevarnosti, ker je močno veter pihal in gorečo slamo nosil sem in tje. — Gospodarskemu bralnemu društvu je daroval preč. g. predsednik dekan Marko Tomažič, 15 K. Ljubi Bog nakloni društvu še mnogo posnemovalcev. Preč. gospodu predsedniku pa se tem potom izreka iskrena zahvala.

Kozje. Dne 10. grudnia je bila seja okrajnega šolskega sveta kozjanskega. Pri tej seji je v imenu vseh izvoljenih udov okrajnega šolskega sveta protestiral dr. Fr. Jankovič proti ukazu deželnega šolskega sveta, da se naj pri kompetencah ozira v prvi vrsti le na one prošnjike, ki so svoje študije končali na kakem štajerskem učiteljišču, ker tak ukaz ni utemeljen niti v državno-osnovnih niti v šolskih postavah, in ker je le prikrit korak za vspešnejše ponemčevanje slovenske mladine. — Dne 30. novembra se je na Veterniku, hiš. štev. 36, obesila v hipni zme-

denosti 68letna Ana Klakočar, ker je kot prevžitkarica morala veliko pretrpeti. Koliko tožb se sliši iz ust prevžitkarjev! Četudi je včasih res, da so prevžitkarji sami krivi svoje nesreče, bi bilo vendar umestno, da bi se v varstvo teh prevžitkarjev postavno kaj storilo, ker premnogokrat morajo ti ubogi, stari ljudje nečuvene stvari pretrpeti.

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Dne 7. decembra se je vršila tukaj dopolnilna volitev treh udov v krajni šolski svet. Izvoljeni so z veliko večino 11 proti 4 glasom gg.: Drogenik Janez, Jazbec Jožef, Novak Jožef, vsi trije odločni pristaši „Kmečke zveze“.

b Dobova. Letošnjo jesen smo dobili novega učitelja v osebi nekega Vadnola. Zdi se, da je temu gospodu razširjevanje slabih časopisov naprednega mišljenja med mladino in dopisovanje v celjske, Slovence razdirajoče liste glavna, šola pa postranska reč. Tako vidiš čužno prikazen, da od časa prihoda tega kulturonošca vedno strašijo dopisi iz Dobove v celjskih listih. In da je kakšna izprememba, jih datira tintam tudi iz Kapel. Iz teh dopisov se zrcali vsa vtroglost dopisnikova, in če ima kdo pri rokah „Narodni List“ štev. 49 od 11. nov., naj prebere njegov dopis iz Kapel, potem naj se pa vpraša, ali je ta človek sploh še zmožen, podučevati naše katoliške otroke. — Za napredni shod v Župelevcu je skupaj izobnal nekaj fantov, katerih mu pač nihče ne zavida, škoda, da se je z njimi zopet vrnil. G. Vadnol, ako hočete pri nas dalje časa ostati kot ste v St. Petru in v Kapelah, pustite politiko in naše fante v miru, obiskujte ob nedeljah službo božjo — to zahtevamo — ter se brigajte le za svoj poklic. Dobovčani bomo znali svojo mladino braniti!

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniči, pozor!

V nedeljo vsi na občni zbor S. K. S. Z. To nedeljo bo namreč ob enem tudi občni zbor „Zveze slov. mladeničev“.

Liberalna mladina. V nedeljo, dne 5. decembra se je vršil v Bočni shod Zveze liberalne mladine. Prišli so g. Lesničar iz Celja, čakali poslušalcev, a ni jih bilo. Sedaj se izgovarjajo v „Narodnem Listu“: „Vreme nam ni bilo naklonjeno.“ Mi pa pravimo liberalnim mladinskim mešetarjem, da za njihove shode pri nas še dolgo ne bo ugodnega vremena. — Drugi shod se je vršil v Podlogu v Sav. dolini, ki se je vkljub „silnemu hujskanju duhovščine“ dobro obnesel, kakor pravi „Narodni Dnevnik“. Novega se na tem shodu ni nič povedalo, razun tega, da žive duhovniki od milosti — liberalcev. Kaj si ne bodo naši podjetni liberalci še vse izmislili. — Na občnem zboru „Narodni Stranke“ dne 8. t. m. se je govorilo tudi o organizaciji „Zveze liberalne mladine“. Prej so pa zatrjevali, da nima „Zveza liberalne mladine“ z „Narodno stranko“ nobenega stika. Kakor kažejo vsi dosednji shodi liberalne Zveze in tudi poročila o njih, že liberalci sami priznavajo, da je grozdje prekislilo. Naša mladina je toliko zavedna in organizirana, da se še ne ozre na te novopečene pridigarje. Zato se pa isti izgovarjajo: „Vreme nam ni bilo naklonjeno“.

Gotovlje. Shod zveze slovenske napredne mladine v Gotovljah, katerega so naši liberalci zbobnali, je bil silno klaverno. Dasi ravno je naš Brinar tako vabil in klical fante tudi iz sosednjih far, je bilo udeležencev vseh skupaj nekaj čez 50. Domačih fantov je bilo komaj 3X4 = 12, beri dvanaest! Poleg drugih govornikov, ki niso znali drugega kot mlatiiti, seveda po stari navadi, po klerikalnih, črni pijavki in starih devicah, se je oglašil tudi naš pobožni Brinar. Naš Brinar pač ne more pozabiti, da je propadel pri deželnozbornskih volitvah. Polagal je naprednim mladeničem na srece čitanje dobrih, naprednih časopisov, na primer „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“. Izvajal je, da je „Narodni List“ najboljši, zlata vreden časnik na svetu, brez katerega bi ne smela biti nobena hiša, ter se ob enem bahal in hvalil, kako on priporoča čitanje „Slovenskega Gospodarja“, češ, le pogledite ga, kako laže. Nadalje je zabavljajl čez duhovnike, češ, kako oni sejejo prepir in sovraštvo med ljudstvom, ter nam orisal in razložil, kdo je liberalec, kdo pa farški podrepnik, seveda bil je z obema mogama ob tla in se tolkel po prsih. Povedali bi lahko še mnogo o njegovem govoru, toda pustimo našemu Brinarju veselje, nikakor pa si ne pustimo dopasti, da ta privandran Brinar sramoti č. gospode duhovnike in se norčuje iz tega, kar ni liberalnega mišljenja. Brinar, Brinar, potrkajte se na svoja prsa ter se spomnite, da še ni minulo mnogo let, ko ste jedli svoj vsakdanji kruh iz duhovniških rok; duhovniški darovi so vam pomagali v najbednejših časih. Sedaj, ko se vam dobro godi, je Vaša zahteva, da govorite proti duhovništvu in ponosno izjavljate: prepir in sovraštvo sejejo med ljudstvom. . . Sploh se pa govori, da bodo liberalci z mladinskimi shodi eno blamažo več doživeli, kot so jo že. Navdušenje za Slovensko kmečko zvezo in njen program je vedno večje v naši fari. Zato pa še nadalje krepko na delo!

Sv. Miklavž. Mladinsko gibanje. Dne 8. t. m. je bil v prostorih g. Golenka ustanovni shod Dekliške zveze. Udeležilo se ga je čez 200 mladenk. Sklicatelj, kaplan Stuhec je govoril o pomenu mladinskih zvez. Zvezi je pristopilo takoj 86 mladenk. Načelstvo se voli pri prvem zborovanju. — Dne 12. t. m. pa je bil istotam ustanovni shod mladeniške zveze. Navzočih je bilo do 100 fantov. Po govoru sklicatelja je pristopilo k zvezi 20 mladeničev. Izvolili so si takoj načelstvo, in sicer: Tušek Vincenc, predsednik; Kocjan Ivan, podpredsednik; Mežnarč Franc, tajnik; Damiš Anton, knjižničar; Janežič Štefan, blagajnar. Novi zvezi delujeta seveda v okrilju bralnega društva. Želimo jim mnogo uspehov!

Grabe pri Središču. V 50. številki „Narodnega Lista“ se obreška narodno-napredna mladina zaletava v našo Marijino družbo. Vprašam vas, kaj vas Marijina družba skrbi, če ni v njej nič pametnih deklet? Kdor se je z veliko žlico modrosti najedel, naj jo le nase obdrži in naj nespametne ljudi pusti na miru. Dostikrat se namreč zgodi, da modrim pameti zmanjkuje, nespametnim pa se modrost približuje. Kaj vas nadalje skrbi starost deklet Marijine družbe? Če bi tudi katera doživela 100 let, kaj zato! Le tista družba kaj velja, katera ne pozna nobenega razločka med svojimi udi, naj bo star ali mlad. Če on le svoje dolžnosti izpolnjuje, potem družba ne gleda na starost. Se vam pač pozna, kdo ste, ko ste se najprej v Marijino družbo zaleteli. Butnili ste ob zid, katerega niste nič ranili, pač pa sami nosite umazan pečat obrekovanja. Kaj nam dekletom Marijine družbe to, če se vi zaletavate v nas! Marijina družba se ni in se ne bo na glavo postavila radi napredne mladine. Poznamo dobro, kako po Obrežu diši. Kjer je godba in ples, tam so obreški napredni fantje in dekleta vedno vmes. Marijine hčere pa si lahko naredijo prijetne večere doma pri svojih stariših s čitanjem dobrih poučnih knjig in časopisov.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Pri nas se je zadnjo nedeljo pri izobraževalnem društvu osnoval telovadni odsek Orel. Pristopilo je že 20 članov. Med mladeniči je veliko veselje in zanimanje za Orela. Pričeli smo že s telovadbo. Naš odsek je 100. odsek na Slovenskem. Na zdar!

Najnovejše novice.

Železnica Rogatec-Brežice-Rudolfovo. Vprašanje te železnice je stopilo popolnoma v nov štadij. Dne 10. oktobra t. l. osnovani novi odbor je po gg. poslancu dr. Benkovič, poslancu dr. Hočevar in novomeškem županu Ogorevc zaprosil pri železniškem ministrstvu za koncesijo, izvršiti pripravljana dela; koncesija se bo v najkrajšem času podelila. Novi odbor, kakor tudi stari odbor, nameravata trasirati normalnotirno lokalno železnico, ki se ima že po svoji označbi opirati v prvi vrsti na lokalne interese in bi morali v prvi vrsti krajevni interesentje ter dežele prispevati k stroškom predel in stavbe.

Vsled neugodnega finančnega položaja dežel in nasprotovanja štajerskega deželnega zbora sploh gospodarskim zahtevam slovenskega prebivalstva, radi premale denarne moči lokalnih interesentov, to je okrajve, občin in zasebnikov, dalje ker krajevni interesentje ne soglašajo glede trase, utegnili bi se uresničenje te železnice zelo zavleči. Nekateri naši poslanci, na čelu jim kranjski deželni glavar plem. Suklje, so zato pričeli akcijo, da se v merodajnih faktorjih vzbudi zanimanje za to progo kot novo tretjo železniško zvezo osrčja države s Trstom, ki bi šla od Dufnaja naravnost proti jugu ob ogrsko-hrvaški meji do Save, dalje pa čez Novomesto vzhodno proti Herpelju, kjer bi se združila z državno železnico; nova proga bi se morala zidati le na državne stroške kot glavna železnica druge vrste in bi služila prehodnemu, ne le lokalnemu prometu. Vojni minister se je o tej progii zelo ugodno izrazil. Deželni glavar kranjski v kratkem skliče veliko zborovanje interesentov, kjer se osnuje širši odbor; lokalni odbori seveda lahko ostanejo.

Preddela za to zborovanje so že v teku; tudi so zvedenci že obhodili progo Novo mesto—Herpelje in določili v glavnih potezah tamošnjo traso.

V zadnjem času se je vzbudil tudi leta 1907 osnovani železniški odbor z breškimi mestnimi očeti na čelu in je začel trasirati progo Rogatec—Novo mesto mimo Brežice. Sodeč po mrzlični naglosti, s katero se dela, hočejo določiti le traso, ne pa napraviti že cel načrt, in potem hitro zahtevati revizijo trase tako, da bi potem imela ta trasa nekako prednost. Vse to je seveda prazno, ter je vsakemu na prsto voljo dano, na svoje stroške trasirati kakor in k'er hoče; interesentje morejo pri komisijalnem pregledovanju trase vse svoje ugovore prijaviti. Sedanja preddela izvršuje neka graška tvrdka Scherr na stroške starega odbora.

Novo osnovani odbor, oziroma nekateri člani ožjega odbora so dobili o rabljivosti že izgotovljene generalnega načrta Daubachy neugodno sodbo; zato se bo sklicala seja, da se sklepa o nadaljnjih korakih. Seveda ni umestno, sklicati seje, predne se ne vrši gori omenjeno zborovanje glede novega načrta tretje zveze s Trstom, ki more nadaljnemu delu začetiti povsem drugo, nego sedaj nameravano smer.

Vsekako je čela zadeva sedaj v teku in ne sme mirovati. Novi odbor je že s tem dosegel velik uspeh, ker je vzbudil k delu stari odbor. Hudobni jeziki pra-

vijo, da se stari breški odbor boji tožbe, katero si je pred novomeškimi porotniki nakopal s svojim znanim žaljivim letakom, in da si s sedanjim trasiranjem pripravlja tla pred porotniki. Tudi prav, samo, da se nekaj dela.

Položaj. „Slovenska Jednota“ je sklenila večeraj z 10 proti 6 glasovom, nadaljevati obstrukcijo. Posledica tega je bila, da so češki agrarci takoj vložili v zbornici 37 nujnih predlogov. Kakor se sploh sodi, sedaj na kako zblizanje med „Slovensko Jednoto“ in Nemci ni več misliti in bo državni zbor bržkone razpuščen. — Včerajšnja seja državnega zbora je trajala do polnoči. Govoril je češki agrarec Kotlar.

Spremembe na okrajnem glavarstvu v Brežicah. Gospod komisar Schaffenrath je prestavljen v Konjice, na njegovo mesto pride za Ptujja koncipist dr. Pavel Trglav, ki je dobro zmožen slovensčine, in prevzame posle sodnega bkraja Brežice; gospod koncipist baron Steeb prevzame posle v sodnem okraju Kozje. Pritožbe ljudstva niso bile brezuspešne. Le povsod odločno nastopati!

Ponikva. V nedeljo, dne 19. decembra se vrši na Ponikvi shod S. K. Z. v gostilni g. Oslaka ob 8. uri dopoldne. Dnevni red: protest proti nameravane mu vinskemu davku; poročilo iz državnega in deželnega zbora. Govori g. deželni poslanec Jakob Vrečko in drugi.

Sladka gora. V nedeljo, dne 19. decembra popoldne ob 3. uri se vrši v Sladki gori v župnišču shod S. K. Z. Dnevni red in govorniki kot na shodu na Ponikvi. Vinogradniki, pridite vsi do zadnjega!

Književnost.

§ Božične pesmi za mešan zbor. Založila „Katališka bukvarna“. Cena partituri 1 K 30 vin. Skladatelj dr. Anton Chlondowski nam podaja tri slovenske in eno latinsko božično pesem. Skladbe so boljše vrste, kretnja živa, zategadelj se bodo pesmi kmalu domačile in se zamorejo toplo priporočati slovenskim korom.

Listnice uredništva

Pri najboljši volji nam ni bilo mogoče vsem dopisnikom ustreči. Nekaterim smo morali v dopisih precej črtati, več dopisov pa smo sploh morali odložiti za prihodnjo številko. Prihodnjé pride vsa ostala, kar se bo dalo porabiti, na vrsto.

Ime pridelika.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Uranec	
	K	V	K	V	K	V	K	V	K	V
Pšenica	32	50	28	—	25	—	8	—	28	—
Rž	21	76	1	—	21	—	19	—	20	—
Jčemen	19	—	17	—	2	—	20	—	19	—
Oves	20	—	17	50	17	—	20	—	18	—
Koruzna	18	76	18	60	—	—	19	—	8	10
Proso	23	20	18	—	20	—	—	—	14	50
Ajda	28	—	17	—	22	—	—	—	16	—
Sladko seno	—	—	12	—	17	—	3	—	12	—
Kislo	—	—	—	—	14	—	12	—	10	—
Slama	—	—	6	—	4	—	8	40	8	—
Fizola	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	—	2	50	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	—	1	84	—	—	—	—
Špeh, svež	—	—	—	—	1	80	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	—	88	—	—	—	—	—
„ „ „ kislá	—	—	—	—	1	04	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	3	50	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—

Našim rodbinam priporočamo Kotlinsko cikorijo.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien razstava Dunaj 1906: Državna odlikovnica in častni diplom k zlati kolajni.

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola

Kupi se v lekarnah v steklenih ali papirnatih embalah po 1 l 4 K 2.50 in po 445 1 l 4 K 4.80.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 11. decembra 1909.

Gradec . . . 1 12 48 44 54
Dunaj . . . 34 87 43 15 3

Mala hiša s sadnim vrtom in eno njivo v lepi vasi Libelice na Koroškem tik farne cerkve, dve sobi, kuhinja, kleti, svinjskim in kravjim hlevom na prodaj. Posebno primerno za kakega rokodelca. Cena 2600 K; več se izve pri lastniku Peter Ring, Libelice, Koroško. 917

Trnje na prodaj, mosler, muškater, gudel, sylvaner, burgunder, beli riesling, traminer, portugiser, ranfal, vse na portalis cepljeno; cepljenke stanejo 100 komadov 11 K in 100 (00 korenjakov portalis 100 komadov korenjakov stane 3 K. Janez Verbnjak, posestnik-trtnar, Breg, Ptuj. 916

Vsak dan 10—20 K zasluži vsak brez truda in brez predznaja. Pošljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 936

Na prodaj je malo posestvo, obstoječe z lepo zidane hiše, kosolec in nekaj čez dva orala, njiv in travnika, na zelo prijaznem kraju, ter 2 minuti od župne cerkve, sunaj vasi novocerkovske, pripravno za vsakega gospoda (pensijonista) obrtnika ali rokodelca. Cena je 7000 K. Naslov lastnika je: Karol Mastrak, posestnik na Straži občina Novacerkev pri Celju. 944

Pridna deklica, isurjena v kuharstvu, od poštenih staršev, želi takoj nastopiti v kuhinjo za kuharico. Naslov se sve v upravnistvu. 946

Lep travnik, pet oralov velik, tik ob državni cesti blizu Framu prodaja pod ugodnimi pogoji dr. R. Pipuš, Maribor. 952

Priden, pošten krojaški učenec se takoj sprejme pri gosp. Franc Korensky, Tegethoff-ova ulica št. 24 v Mariboru. 950

V Novi vasi pri Mariboru na Sp. Radvanski cesti št. 21 je posestvo, ki obsega 1 oral njive, vrt, hiša s tremi sobami, 2 kuhinjami, 1 kletjo, se prodaja. Natančneje pove hišni gospodar. 951

Mlad misirski pomočnik iz dežele se sprejme pri Jos. Vogrinec v Zgor. Hajdini št. 85 pri Ptjuju. 962

Trgovci pozor! V najem se da dobro idoča trgovina ne daleč od Maribora na ves-lem kraju blizu cerkve. Konkurenta se ni bati. se lahko prevzame nekaj obrti špacerijske kakor galanterijske reči vse po najnižji ceni. Odda se zaradi družbinskih razmer. Kje, se izve v upravnistvu. 956

Andrej Hamer v Zg. Kungoti pri Mariboru, prodaja svoje posestvo, vsega skupaj 14 oralov, obstoječe iz travnikov okoli 5 oralov, drugo gozd, njive in sadonosnik, vse v I. razredu. Prodajo se tudi posebej samo travniki. Celo posestvo s poslopjem vred za 11.000 K. 955

Prodaj ali tudi v najem se da hiša (vila) pri Ljubljani, v isti nahaja se dobro idoča trgovina, ter jako ugoden kraj za prodajo vina na debelo. Odda se le spretnemu trgovcu. Pojasnila da J. Bevc, gostilničar v Ljubljani. 961

Posestvo se prodaja blizu državne ceste z novim trsem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 oralov zemljišča, za 5200 kron. Poste restante št. 250, F. P. Frankolovo, Vojnik. 960

Pouk za krojaške pomočnike. Krojači, kateri se želijo prirezovati učiti, imajo pri meni najboljšo priložnost za učenje. Natančnejša pojasnila pisмено Andrej Praprotnik, krojač v Cirko-cab, pošta: Pragersko. 963

Iščem skušenega kurjača za mali parni stroj; prednost imajo trezni, služba stalna, prosil se za priložbo spričeval M. D. 130 postrestante Idrinja, Kranjsko. 985

Fotografični aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 12x16 z objektivom iz inozemske tvrdke v Mitveidi na Saskem aparat extra rapid Nr. 3, ki je sam veljal 64 kron, se vse skupaj tudi štativ, z dvema dvostranskima kasetama samo zavoljo premene stanu po ceni prodaja. Kje, pove upravnistvo. 970

Zaradi selitve v večje mesto se prodaja dobro idoča pekarija, 22 1/2 orala zemljišča, vse moderno urejeno io brez konkurence. Razpeča se na dan za 100—140 K. Proda se vse stoječe in ležeče za 22 tisoč K. Potrebno plačilo znaša 7000 do 8000 K. Vpraša naj se pri g. Simonu Berghaus, pekarski mojster v Gornji Polskavi pri Pragerskem (štajersko). 975

Kateri ima 20 K, lahko zasluži na dan 5 do 6 K in to brez vsakega velikega truda in znanosti. Pošlje naj hitro naslov na I. Anderluh, trg Lemberg, Šmarje pri Jelšah. 978

Lepa hiša se takoj odda v Wildenrainergasse št. 14 v Mariboru. Okna na sodnjako ulico. Parterre, separar. Vpraša se pri hišni številki št. 2. 979

Suhe brezdimne hruške kilogram po 28 vin. — Sladek lavantinski hrušec liter po 12 vin razpošilja Schmelzofen, pošta Wolfsberg Koroško. 972

V Ormožu prodaja Jožef in Marija Lašič posestvo, obstoječe iz poslopja, dobro obdelanih njiv, sadovnjaka in gozda. 977

Amerikanskih trt ključce (podlago) za cepljenje želi kupiti več tisoč I. štajerska trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptjuju, kateri se naj pisмено ponudbe takoj dopoljšajo. 983

Malo posestvo, ki je primerno za kakega rokodelca, blizu farne cerkve, šole in mesta Ptjuju, se takoj prodaja. Posestvo meri 2 orala. Cena je 2300 kron. Vpraša se ustmeno ali pisмено pri Andreju Imenšek na Gornjem bregu pri Ptjuju št. 19. 982

Župnijski urad v Spodnji Polskavi naznanja, da se bo v nadarbinskem gozdu, ob okrajni cesti Pragersko-Slovenska Bistrica ležečem, dne 23. decembra t. l. ob 10. uri predpoldaa vrnila na javni dražbi prodaja borovega, smrekovega in nekaj hrastovega lesa v skupni vrednosti 14.900 kron. Pogoji so na ogled v župnijski pisarni v Spodnji Polskavi. Prodaja se vrši ob imenovanem času na mestu. 976

Stefan Kaufmann
trgovec z železom
v Radgoni,
priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobnihih križev po
jako nizki ceni.

Razpis.

Razpisuje se

služba občinskega tajnika

obenem redarja pri občini trg Sv. Jurij ob juž. žel. z mesečno plačo 50 K, s prostim stanovanjem, obleko, kurjavo in svečavo.

Prosilec mora biti neoznjen, trezen ter več slovenskega in nemškega jezika.

Prošnjiki morajo svoje prošnje vložiti do 28. decembra t. l. in se morajo do tega časa tudi osebno predstaviti.

Prošnje je nasloviti na naslov Franc Pisanec, posestnik, Št. Jurij ob juž. žel. 986

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 trt na prodaj, kakor najimnitnejše sorte muškater, sylvaner, burgunder, beli mosler, žlahtina rudeča in bela, purtagiser, traminer, vse na Rip portalis cepljeno; trte so dobro zaraščene in vkoreninjene in 40.000 korenjakov Rip. portalis. Cepljenke stanejo 100 komadov 11 K, korenjaki 100 komadov 3 K. Tudi drevesa se dobijo. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Anton Zimerleit, posestnik in trtnar Kaniža, Ptuj. 933

Stolpne ure!

za cerkve, šole, graščine, rotovže itd. najnovejše, najboljše strokovne konstrukcije in solidne izvršitve izdelaje:

Ig. Berthold,

od obrtne oblasti pooblaščen izdelovalec stolpnih ur, Ehrenhausen pri Mariboru, Štajersko.

Dolgoletno šolano osobje s sinom. Gotovo jamstvo; brezkonkurenčne cene. Na obroke, proračuni zastoj. Najboljša priporočila. Poprave po ceni in strokovno in se sviri pred neopravičenimi neizkušenci, ker se znesek za to navadno brez koristi zavrže. Pred kratkim so se poslale sledeče nove stolpne ure: Za župnijsko cerkev Arvež, mestno župnijo Oberwölz, Sv. Bolfenk pri Obdachu, Kallvang, Fohnsdorf, Haus, Kleinfestritz, Gröbming, Negau, Oblarn, Sv. Ana na Krembergu, Strassengel, Krieglach, Pernegg, župnijska in Marijina cerkev, Leifling, Ossiach ob jezeru, Hörzendorf, Sv. Jurij in Andersdorf na Koroškem, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Barbara v Halozah, itd. itd. 929

Prva štajerska

trsničarska zadruga

pošta (Juršinci pri Ptjuju)

ima na prodaj cepljene trte najboljše kakovosti in sicer vse priporočljive vrste na običajnih podlagah, kakor tudi na različnih križankah.

Letos so znižane cene.

Ceniki so brezplačno na razpolago. 867

Sotrudnik!

se išče, kateri bi imel veselje do nakupa lepih jake dobičkanosnih smrekovih gozdov. K temu podjetju bi moral imeti približno 40.000 do 50.000 kron. — Naslov se izve v uredništvu Slov. Gospodarja. 937

Kapljice za želodčni krč: Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Zganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:
mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg št. 15. 826

Zima

je tukaj, toraj glasno kličem, pridite vsi nakupit za zimo mnogovrstnega manufakturnega blaga, trpežno in po ceni, kakor malokje, se dobi samo pri

Valentinu Gorenšek,

trgovec na FRANKOLOVEM, p.:
VOJNIK. 819

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga, puljenega K 2—, pol beloga K 280, beloga K 4—, prama perje mehkega kakor puh K 6—, veleprima oglašenega najboljšo vrste K 8—, mehkega perja (puha) sivoga K 6—, beloga K 10—, prnega onha K 12—, od 5 kg naprej poštine prosto

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali beloga ineta (nankinga), pernice, velikost 170x116 cm z dvema zglavnicama, te dve 80x58 cm, sadosti napolnjeno, z novim, sivim očičenim, košatim in stanovitnim perjem K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—, pernice sama F 13—, 14—, 16—, zglavnica K 3—, 350, 4—, pernice 150 cm x 140 cm velike K 15—, 18—, 20—, zglavnice 90x70 ali 80x60 cm, K 450, 5—, 550, blazine iz gradla 180x116 cm K 13—, K 15—, razpošilja po povzetju, za 247 voinite zastoni, od K 10— naprej poštine prosto.

Maks Berger v Dešeniciu št. 1015, Šumava.

Karne ugaja, se šalmeni ali pošlje denar nazaj. Ceniki o blazinah, odejah, previekah in drugem posteljnem blagu zastoni in poštine prosto.

Milan Hočevar-Celje

Glavni trg št. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera.

Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kislo vodo, galico, žveplo in rafije.

Jamčim za dobro in solidno postrežbo. 180

Žveplenokisli

amoniak

(amonijev sulfat)

vsebuje 20-6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimini je gnojiti že jeseni četrtino do tretjine vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je porabiti vso množino za počasno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega solitra. Amonijev sulfat ne sprjemlje prsti, zabranjuje razne rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljenje sulfata pomenja torej velika prihranitev za kmetovalca.

Žveplenokisli amonijak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Merkur“

trgovina z železnilno in poljedeljskimi stroji. 833

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi. 128

Božične jaslice

z vsemi okraski se dobijo

v trgovini Tiskarne sv. Cirila

in sicer za 3 krone vse sledeče reči: 1 papirnate jaslice, mali svečniki, zlate in srebrne niti, zlate pene in šumeče zlato, angeljci in pastirci z ovčami. Plačate lahko v poštnih znamkah. Na naročila brez plačila se ne ozira.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4¹/₂%, proti 3 mesečni odpovedi po 4¹/₂%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na raspolago (šek konto 97 078) Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4¹/₂%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5¹/₂% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prešnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izveniški prazniki. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnita se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Zahvala.

Za sočutje, izkazano nam ob smrti dragega nam rajnega očeta

Antona Uršič

organista in posestnika v Staremtrgu

izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo mil. gosp. kanoniku Antonu Šlander, za v srce segajoči govor in čast. g. kaplanu Brdniku ter vsem gg. občinskim odbornikom, tudi slavnemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Sploh vsem, ki so z udeležitvijo pri pogrebu izkazali rajnemu očetu zadnjo ljubeč, kličemo: „Bog plati!“

980

Žalujoči otroci.

Redka priložnost.

Ena velika, zelo dobro idoča gostilna ob državni cesti v Slov. Bistrici na zelo prometnem prostoru z velikim poljem in vso opravo se takoj zavoljo preselitve iz prste roke proda.

Kovačija, v dobrem prometnem kraju na najboljšem prostoru ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer proda.

Zelo dobro idoča pekarija z gostilno in 2¹/₂ orala polja z vso opravo, 3 vozi, 2 konja itd. ob državni cesti na prometnem kraju brez vsake konkurence, dnevni dohodek 100 do 140 kron, se takoj zavoljo boleznih iz proste roke proda. Potrebni kapital je 7 do 8000 kron.

Gostilna s trgovino in novozidano hišo ob glavni cesti se takoj zavoljo družinskih razmer proda, potrebni kapital samo 1000 do 2000 kron.

Eno prav lepo 32 oralov velike posestvo z lepim sadonikom, njivami, travniki, gozdom, novim poslopjem, vso opravo, 6 glav goveje živine, 18 svinj, 3 voze, 4 pluge, 15 sodov, seno, slamo in drugo gospodarsko opravo, eno uro od Maribora, četrt ure od farne cerkve in državne ceste oddaljeno, se takoj zavoljo preselitve za 23000 K proda.

Vse natančneje o zgornjih posestvih pove Franc Petelinc „Rotenhof“, Zgor. Poljskava pri Pragarskem. 981

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni rodbini ne sme manjkati po zimi kupca dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinsko vino odstrani mrzlično, prehlajenje, malokrvnost in druge bolezni.

Tri leta staro pristno dalmatinsko vino se da izvrstno uporabiti k čaju in kuhano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodaja samo:

Vdova Franca Cvitanič

MARIBOR, Burggasse 20. 969

Mladenko,

ki želi postati samostojna gospodinja na posestvu, želi tem potom spoznati mladenič, samostojen gospodar. Ponudbe s sliko, ki se precej vrne, izvoli naj se nasloviti: Trg št. 22, Poste restante Celje. Stroga tajnost zamčena. 978

Išče se

najemnik

za „Narodni dom“ v Velikovcu na Koroškem. Najemnik mora biti zmožen slovenščine in nemščine in mora biti na vsak način tudi mesar. Gostilna in mesarija je najboljša v celem mestu. Zglasiti se je treba, kakor hitro le mogoče. Več pove „Hranilnica in posojilnica“ v Velikovcu. 971

Svarilo!

Mi podpisani svarimo vsakega, Frideriku Horvatiču iz Bučočevca, na katero koli ime njegove rodbine, denar ali kako drugo blago izposojevati, ker mi za njim nismo plačevalci.

V Bučočevcih, dne 7. grudna 1909.

974

Rodbina Gubina, Horvatič, Farkaš.

A 265/9

9

Naznanilo.

Dne 21. decembra 1909 dopoldne ob 1/2 11. uri se bode pri c. kr. okrajnem sodišču v Laškem potom prostovoljne licitacije na tri leta dalo v najem zemljišče umrlih zakonskih Karla in Caroline Cerovšek v Marijagraecu. — Predmet je stanovanska hiša z gospodarskim poslopjem, travniki, njive in mlin.

Izključena je hosta kakor tudi kamnolom.

Najnižji ponudek znaša 1200 K.

984

C. kr. okrajno sodišče Laško
odd. I, dne 10. dec. 1909.

Naznanilo.

Posestnikom vinogradov naznanjam, da imam letošnje jesen in prihodnje spomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer: šipon, laški rizling, silvanec, žlahtino belo in rdečo in maskat. Trte so dobro zaraščene in dobro vkorinjene in od toče nepoškodovane. Cena je 100 kom. I. vrste 12 kron, ako se odvzamejo v jeseni. Naročila za te trte sprejemam do konca novembra t. l.

Oglasiti se je pri Francu Muršič, posestniku in trtarju v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Piuju. 889

Vrezani kosi

iz

jamčeno suhega gabrovega ali bukovovega lesa

v svrhu izdelovanja palcev za mlinska kolesa se kupujejo.

Ponudbe se naj pošiljajo direktno na:

Lustthal-V. demer Farbwerke
I. M. Fink's Eidam, Dol pri Ljubljani. 939

Cepljene trte

najboljše kakovosti, vseh vrst na običajnih podlagah priporoča po znižani ceni:

Trsničarska zadruga Sv. Bolfenk pri Središču.

Ceniki brezplačno. — Opozarjamo na našo specialiteto: Muskatni silvanec. 926

Prodaja vinskih sodov.

Rabljene od K 4:90 naprej
Nove „ „ 9.— „

po 100 litrov od

L. S. Radan-a : Zagreb,
Gajeva ulica 15. 913

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!
Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909 na novo otvorena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.